

De Kempense

2022 jaargang 34 - 2

Genealoog

INHOUD

De Kempense Genealoog
2022, nummer 2

Editoriaal

- 34 Nand Knaps: vrijgevochten zwerver.
- 39 Mededelingen, vragen en schenkingen.
- 40 Brabantse volkstelling opgelegd in 1754.
Bijlage 1 Ordonnantie
Bijlage 2 In de provincie Antwerpen
- 51 Genealogische sprokkels op het internet.
- 52 Grensland.
- 59 Oud schrift
- 60 Huwelijken te Antwerpen (deel 10).
Kathedraal O.L.Vr. Noord 1764-65-66.

Colofon

Werkten mee aan dit nummer:

Jan Cnaeps, Mariette Backs, Victor Bertels,
Ludo Lathouwers, Ludo Proost

Foto op het voorblad: 'Nand Knaps (2de van links) met vrienden' Jan Cnaeps

Editoriaal

Het verenigingsleven herneemt stilaan zijn gewone activiteiten. Regio Kempen is in de moeilijke coronatijd zoveel mogelijk actief gebleven en vanaf maart zij wij reeds gestart met een *cursus familiekunde te Turnhout*. De erg grote belangstelling voor de cursus te Turnhout geeft aan dat stamboomonderzoek een gegeerd item is in de vrijetijdsbesteding. In het najaar 2022 is er een tweede cursus gepland.

De vele *mogelijkheden voor opzoeken via internet* hebben tot gevolg dat de belangstelling voor archieven en documentatiecentra taant. De honderden websites die ter beschikking staan van de vorsers kunnen deze een heel eind op weg helpen in de samenstelling van hun kwartierstaat. Heel wat van deze sites beperken zich tot het geven van data, al dan niet volledig, van de burgerlijke stand en van de parochieregisters.

Wij ervaren regelmatig dat dit voor zoekers niet volstaat. Zij zitten vast omdat ze de herkomst van een voorouder niet vinden, zij hebben problemen met namen die veranderen, een deel van de gegevens staan nog niet op het internet enz.

Van de vele particuliere publicaties worden veelvuldig zaken overgenomen die men zelf niet vindt. Uit ervaring hebben wij geleerd dat die regelmatig foutieve gegevens opleveren. Bovendien blijf je op het internet voor een groot deel verstoken van bijkomende gegevens of aanduidingen die nuttig kunnen zijn voor de aanvulling van uw stamboom of familiegeschiedenis. Bronnen, zoals testamenten, nalatenschappen, borgbrieven, schepenregisters en dergelijke vind je niet courant op het internet.

Een goed hulpmiddel om bijkomende gegevens te zoeken zijn de diverse [documentatiecentra van Familiekunde Vlaanderen](#). Elke afdeling heeft zijn eigen documentatiecentrum dat vrij toegankelijk is voor leden van Familiekunde Vlaanderen. Het belangrijkste en meest uitgebreide is het [Documentatie en Studiecentrum voor Familiegeschiedenis](#), in de Van Heybeekstraat 3 te Merksem. Het centrum is enig in zijn soort in Vlaanderen. Op de website Familiekunde Vlaanderen krijg je een (on-)volledig overzicht van de inhoud van de [bibliotheek](#) van al haar afdelingen.

Voor specifieke Kempense gegevens kan je terecht in de bibliotheek van Regio Kempen. Op onze website [FV-Regio Kempen](#) vind je de catalogus van onze bibliotheek. Het is aan te raden om vooraf na te gaan of de documenten die je wil inzien, aanwezig zijn.

Wij trachten om onze leden zo exact mogelijk te informeren en te helpen bij hun opzoeken. Zowel via facebook als rechtstreeks via een e-mail naar een van onze bestuursleden staan wij ter beschikking.

Voor persoonlijk contact en hulp zijn wij er op onze genealogische dagen, elke eerste woensdag van de maand van 15u. tot 22u.

Victor Bertels

Nand Knaps: vrijgevochten zwerver

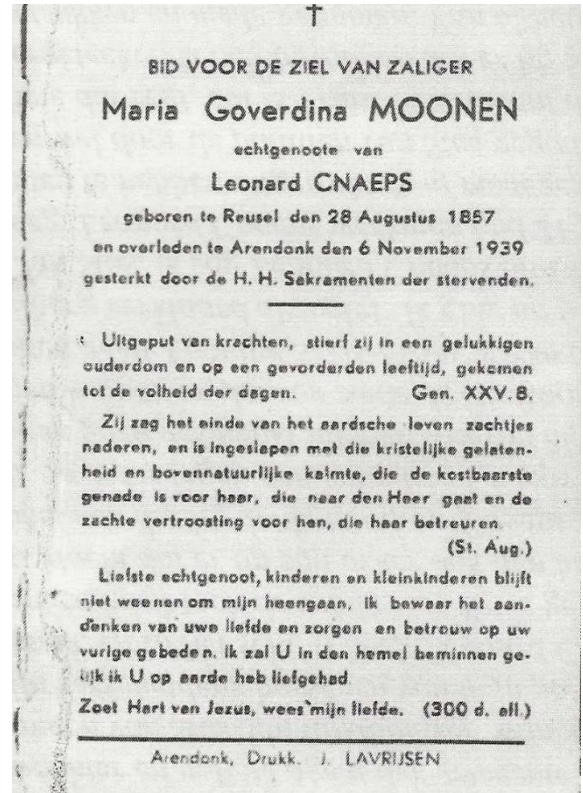
Jan Cnaeps

Hij heette eigenlijk Leonard Cnaeps, maar heel Arendonk kende hem als “Knaps”. Hij is geboren op woensdag 28 januari 1874 te Antwerpen in de Kerkhofstraat nr. 19, sectie 5 als zoon van Joannes Baptist Cnaeps en Elisabeth Van de Laar. Hij werd aangegeven op 30.01.1874, akte 1874-497. Zijn moeder overlijdt 12 dagen na zijn geboorte. Zijn vader sterft op 10 december 1895. Leonard is dan 21 jaar oud.

De verhalen die over Knaps de ronde deden en doen in Arendonk zijn legio. Of ze allemaal echt gebeurd zijn laat ik aan de fantasie van de verteller over. Zeker is dat hij een legendarisch figuur is uit het Arendonkse volksleven. Een eenzaat ook. Hij was zowat het midden tussen de vagebond, de landloper, de vrijbuiters, de avonturier en de vrijheidsheld. Hij was lenig als een kat, kon lopen als een haas en was listig als een vos.

Nand is getrouwd geweest met Maria Goverdina Moonen (1857-1939), maar hij hield het niet lang vol om braafjes in het gareel van een gezin te leven. Een onweerstaanbare drang dreef hem naar de vrijheid, los van alle verplichtingen als echtgenoot en als vader. Vrij in de natuur leven en genieten van wat de natuur hem bood en wat onder zijn handen viel.

Het is een raadsel hoe hij het zolang heeft kunnen volhouden. Enkel zijn laatste levensdagen zou hij slijten in een bejaardentehuis.

Knaps werd van alles beschuldigd. Was er ergens wat gestolen dan werd gefluisterd: “ ’t zal Knaps wel geweest zijn”. Knaps was altijd op de vlucht, vooral voor de justitie. Hij trok van de ene schuilplaats naar de andere. Dat varieerde van een hol diep in het bos tot onder een hooimijt op een hooizolder van een stal. Hij stond geseind als de man die moest opgespoord worden en kreeg aanhoudend de gendarmen achter zich. In de winter wanneer het te koud werd en hij geen uitkomst meer zag liet hij zich vangen en dan kreeg hij gratis onderdak in de [landloperskolonie te Merksplas](#).

Maar wanneer de dagen langer werden en de zon krachtiger, kreeg Knaps de kriebels en de dikste muren, de beste bewakers of de zwaarste grendels konden hem niet langer in de kolonie houden. Hij koos het hazenpad, terug naar Arendonk.

Het ging als een lopend vuurtje door heel het dorp: “Knaps is terug, ze hebben hem gezien op den [Heikant](#)”. Dan werd ’s avonds alles naar binnen gehaald wat niet mocht verdwijnen en de vrouwen wisten dat hun was niet tot laat in de avond aan de drooglijn moesten laten hangen. Met Knaps in de geburen kon er van alles gebeuren.

Toch genoot Knaps van de sympathie van de bevolking. Wanneer hij weer eens aan de gendarmen moest ontsnappen dan was er niemand die hem gehoord of gezien had. Als een boer zeer goed wist dat Knaps al dagenlang bij hem op de hooizolder overnachtte omdat hij geholpen had bij het binnenhalen van de oogst, zou die boer zich van de domme gehouden hebben als de gendarmen op zijn erf kwamen om te informeren of hij Knaps gezien had. Als men ’s avonds of ’s nachts toevallig Knaps ontmoette op zijn weg, hield met dit angstvallig voor zich om geen last te krijgen met de arm der wet. Het gebeurde ook dat hij opgepakt werd tegen zijn zin. Als iemand domweg zijn mond voor gepraat had en dit in verkeerde oren terecht kwam. Dan werd Knaps in een of ander cafeetje ingerekend.

Wanneer dit gebeurde waren er steeds heel wat toeschouwers om te zien hoe Knaps door de gendarmen werd opgeladen. Zo gebeurde dat Knaps, die opgepakt was, zat te wachten in de gendarmerie om naar Merksplas gebracht te worden. Het volk stond op de straat te wachten tot hij buiten kwam. De deur van het karretje werd voor hem opengehouden en Knaps stapte in. Maar vliegensvlug stapte hij aan de andere kant weer uit en zette het op een lopen. Gebruik makend van de volkstoeeloop, verdween hij tussen de mensen om de verdwijnen in de [Wippelbergse](#) akkers.

De gendarmen stonden erbij en keken ernaar. Knaps was weg.

Vrienden van Knaps v.l.n.r.

den Turreman (Jozef Tormans), Knaps, den Totten (Frans Meulemans) en Fons Peeter

Een andere keer was Knaps gesignaleerd in de omgeving van “het Sluiske”(n.v.d.r. [Asselbergen](#)). Een patrouille gendarmen achtervolgden hem via de akkers en de weiden. Maar Knaps spurtte van hen weg. Vooraleer hij in de bossen verdween, ging hij voor hen op zijn kop staan en riep van ver: “Allee vrienden, tot de volgende keer”.

Kort daarop werden twee andere gendarmen op pad gestuurd om de omgeving te verkennen. Het was warm en na enige tijd gingen ze een café binnen om een pintje te drinken. De cafébaas stond te babbelen met een klant. “Hebben jullie zin in een spelletje kaart, we zijn nu met vier man” stelde de baas voor. Er werd gezellig gespeeld. Na enige tijd zegt de klant: “Het is tijd. Nu moet ik gaan! Ik heb nog wat te doen”. Wanneer hij de deur uit is vraagt één van de rijkswachters “Wie was die man”. De cafébaas zegt: “Kennen jullie die niet? Dat is Knaps!” Hoe snel ze zich ook naar buiten repten en de straten afspeurden, Knaps was met geen ogen meer te bekennen. Een keer kwam Knaps lelijk in nesten. Hij was in een hinderlaag gelokt op de vaartdijk. Links en rechts van hem kwam er een gendarme op hem af. Hij kon niet meer ontsnappen. Knaps wel, als de bliksem gooide hij zijn gammele schoenen uit en dook in de vaart om er aan de andere kant weer uit te klauteren. Hij zwaaide lachend naar de

wetsdienaren die het niet waagden hem achterna te komen, en verdween in het kreupelhout. Er werd ook verteld dat de gendarmen Knaps soms met opzet lieten lopen omdat ze van mening waren dat hij toch zo slecht niet was als sommigen beweerden.

Of Knaps echt gelukkig geweest is in zijn bestaan, weet niemand. Hij moet stevast bezig zijn met zorgen voor mondvoorraad en kledij. Waarschijnlijk heeft hij ooit veel hongergeleden. Toch zag hij er niet ondervoed uit, hij was lang en mager.

Knaps was een gewiekst stroper. Daardoor kon hij zijn menu afwisselen met haas, konijn, fazant of patrijs en wanneer hij aanklopt bij een of ander boer krijgt hij altijd wat te eten. Meestal omdat hij zich dan zo rap mogelijk uit de voeten zou maken. In zijn schuilplaatsen, zo werd gezegd, had hij een ruime voorraad aan levensmiddelen.

Was zijn hemd vuil of versleten, dan zocht Knaps een geschikt moment om toe te slaan en de nodige pas gewassen kledingstukken van de wasdraad te halen. Zijn vuile kleren hing hij dan in de plaats. Dat was het bewijs dat Knaps langs geweest was.

Hij liet dikwijls opzettelijk een spoor achter. Op een tijdelijke schuilplaats in het bos stond in een bouwvallige schuur op de muur met houtskool geschreven "Het is hier goed slapen, Cnaeps". De resten van een houtvuur en enkele konijnenbeentjes waren de getuigen van Knap's aanwezigheid voor enkele nachten.

Op een namiddag in de vakantie speelden enkele kinderen in de zavel nabij hun huis. Ineens stond daar een haveloze man aan de rand van de zavelkuil. Hij zei: "Meiske, ga eens naar uw moeder en zeg de Knaps hier is en dat hij honger heeft". Het kind spoedde zich naar huis en vertelde haar grootvader wat Knaps gevraagd had. Deze sneed enkele dikke sneden brood en ging ermee tot bij Knaps al zeggende: "Ik zou hier maar niet te lang blijven, want ge weet... de gendarmen"! Hij zei dit omdat hij liever had dat Knaps niet te lang en te

dicht bij zijn huis zou vertoeven. De snuggere Knaps had de toespeling dadelijk begrepen, zei merci voor het eten en verdween achter het koren. Het voorval liep als een lopend vuurtje rond in het dorp: "Knaps was aan de Grens."! Niettegenstaande de mare van huis tot huis gegaan was, had een vrouw uit de buurt toch vergeten haar was binnen te halen en 's anderendaags hing het vuile hemd van Knaps aan de wasdraad, het fris gewassen hemd van de boer was weg!

Volgens sommige getuigen had Knaps echter wel een goed hart. Zag hij een vrouwtje moeizaam aan het werk, labeurend op de akker, dan bood hij zijn diensten aan voor enkele sneden brood.

Een andere keer ging een vrouw te voet van Ravels naar [Brug 6 aan de Lusthoven](#) te Arendonk. Het was een weg dwars door de bossen. Angstig om zich heen kijkend en met kloppend hart want ze had gehoord dat ene Knaps uit Merksplas was ontsnapt en in de buurt ronddoolde. Ze hadden haar ook verteld dat hij een zeer gevaarlijk bandiet was, tot alles in staat. Ze was wat gelukkig toen ze merkte dat een sterke man haar inhaalde. "Mijnheer, moet gij ook aan brug 6 zijn? "Zeker mevrouw, heb je er iets op tegen dat ik met u meega?" Samen gingen ze op pad. Het vrouwtje maar praten. "Ik ben blij dat ik niet alleen hoeft te gaan door de bossen want het schijnt dat de streek hier onveilig wordt gemaakt door een zekere Knaps. Dat moet de grootste bandiet van het land zijn, een grote dief."

De man luisterde maar zweeg. Wanneer ze op hun bestemming gekomen waren aan brug 6 werd afscheid genomen. "Ik ben blij dat ik met u kon meegaan" zei het vrouwtje: "Steeds tot uw dienst" was het antwoord. "Maar zeg eens" zei ze, "mag ik ook weten wie je bent?" "Waarom niet?... Ik ben Knaps, en tot de volgende keer. En Knaps trok verder richting Arendonk.

De legendarische figuur van Leonard Cnaeps, heeft zeker aanleiding gegeven om de fantasierijke verhalen over de lotgevallen en zijn persoon van

“eerlijke landloper” hier en daar wat aan te dikken. Daardoor ontstond van hem het beeld van “bestrijder van het kwaad”, “vrijgevochten weldoener” of een soort “Ivanhoe”. Menige huisvrouw deelde die mening niet als ze vaststelde dat een deel van haar pas gewassen goed, vervangen was door vuile en/of stinkende kleren. Toch kan men stellen dat Knaps niet slecht van inborst was. Hij was steeds ongewapend en hij heeft zich nooit vergrepen aan enige inbraak. Als er iets weg was, dan was het slachtoffer onvoorzichtig geweest! Bovendien werd niet elke diefstal in Arendonk door Knaps gepleegd, al kreeg hij wel dikwijls de zwarte piet doorgeschoven of was hij er soms niet veraf geweest... Knaps leefde in de natuur. De nachten bracht hij door in een verlaten jacht hut of in een hol in het bos. Hij zocht beschutting onder een gammele deur die gecamoufleerd was met dennentakken. Hij ving hazen en konijnen in zijn stroppen, gapte aardappelen, een brood of een bol kaas en hij voelde zich een vrij man. Af en toe hielp hij de boeren op het land. Dan bleef hij in de omgeving. Men vermoedde wel dat hij hier of daar op een hooizolder, in een stal of schuur sliep. Zelden echter werd zijn schuilplaats verraden. Men kan wel stellen dat Leonardus Cnaeps, alias Knaps, zijn leven heeft geleid zoals hij dat uitdrukkelijk zelf heeft gewild.

Wanneer hij moegestreden was in verzet tegen de sleur van de voor hem veel te strakke maatschappelijke sleur, is hij in het bejaardentehuis te Arendonk aangeland en opgenomen. Na een paar weken was Knaps een gewone gepensioneerde zoals alle anderen in het tehuis.

Maar, zoals je een wilde volbloed niet in een paardenstal kan opsluiten, zo Knaps niet echt gelukkig in zijn nieuwe omgeving. In zijn eenzame mijmeringen, zijn blik op oneindig, zal hij dikwijls de film van zijn ontelbare avonturen hebben laten afrollen. Avonturen die hij alleen kende en anderen slechts konden gissen. Hij zal gemijmerd hebben over zijn heiden, bossen, velden en weiden met hun loze kanten. Over het zachte bed van geurend hooi op een pikdonkere hooizolder ...

Hij is gestorven in het rustoord [Sint Isabelle](#) te Arendonk op 22 januari 1956, zes dagen voor zijn 82ste verjaardag.

Noot van de redactie: op de volgende bladzijde staat de kwartierstaat van Leonardus Cnaeps, opgemaakt door Jan Cnaeps en aangevuld door Vic Bertels aan de hand van de website van BHIC en Geneanet. Dit voor wat betreft de voorouders van zijn moeder. Foto's in dit artikel van Jan Cnaeps.

32	Cosmas Cnaeps 1674-	X Arend 02.06 1705		Adrianus Cnaeps ° Arendonk 03.04.1721 † Arendonk 17.06.1755	X Arendonk 10.09.1748		Henricus Cnaeps ° Arendonk 19.09.1748 † Arendonk 25.12.1812	x Arendonk 18.09.1781		Guilhelmus Cnaeps ° Arendonk 02.06.1798 † Arendonk 15.03.1853	x Arendonk 19.10.1844																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							</
----	---------------------	--------------------------	--	---	--------------------------	--	---	-----------------------	--	---	-----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

Opgemaakt door Jan Cnaeps

Mededelingen, vragen en schenkingen

Genealogische café

Wij houden ook dit jaar onze bibliotheek open in de **maanden juli en augustus**. Je kan er terecht de eerste woensdag van de maand van 15u tot 22u.

Cursus familiekunde

In samenwerking met het Stadsarchief van Turnhout hebben wij in het eerste trimester van dit jaar een cursus “familiekunde voor beginners” gegeven. Wegens de toen nog geldende corona-voorschriften was de deelname beperkt tot 15 personen. Daardoor kwamen 14 personen die eveneens wilden deelnemen niet aan hun trekken.

FV Regio Kempen heeft in samenspraak met het stadsarchief daarom besloten om in het najaar opnieuw een cursus in te richten.

De data van de lessen zijn 26 september – 3 – 10 – 17 – 24- oktober 2022.

Wij hebben het aantal deelnemers ditmaal bepaald op 20.

De personen die in het voorjaar niet in aanmerking kwamen worden opnieuw gecontacteerd. Indien je wenst deel te nemen aan de najaar cursus gelieve dan contact op te nemen met het Stadsarchief Turnhout.

Om in te schrijven bij het Stadsarchief van Turnhout: raadpleeg onze website [fv-regio kempen.be](http://fv-regio-kempen.be) onder [cursus genealogie](#).

De deelname aan deze cursus is GRATIS.

Helpers bij inscannen van bidprentjes en rouwbrieven.

De voorbije weken is er een grote hoeveelheid aan rouwbrieven en bidprentjes binnengebracht. Op dit ogenblik worden die verwerkt door drie vrijwilligers die gecoördineerd worden door Mariette Backs. Door de nieuwe manier van

inscannen is het werk heel wat tijdrovender geworden en Mariette kan nog hulp gebruiken.

Niet allen voor het inscannen maar ook voor het uitzuiveren van de dubbels en het sorteren per grootte.

Indien je hierbij wil helpen neem dan contact op met Mariette Backs via email: mariettebacks@gmail.com

Schenken

Jeff Koyen bezorgde ons twee occasie PC's die wegens de verhuis van de HK Wessalia door hen vervangen werden door nieuwe. Hierdoor kunnen wij onze verouderde PC vervangen. Wij bedanken Jeff voor deze geste.

Jeff Koyen schonk ons familiegeschiedenis “Nazaten Jan Van der Herstraeten”, familie Herreijgers.-

Rita Totté uit Herenthout bezorgde ons een aantal jaargangen van de Heemkundige.Kring De Vrijter uit Lille.

Theo Peeters bezorgde een groot deel van zijn heemkundige en genealogische bibliotheek met daarin heel wat werken die een aanvulling zijn aan onze bibliotheek.

Bidprentjes en rouwbrieven werden geschonken door L. Soffers Oud-Turnhout en Mevr. Verwimp-Van Aelten.

Wij danken de milde schenkers.

Brabantse volkstelling opgelegd in 1754

Ludo Proost

Deze Brabantse volkstelling is een bron om de eigen familiegeschiedenis verder aan te vullen. In de maand januari 1755 werd deze telling uitgevoerd. Ze geeft een momentopname over hoe het huishouden van een voorouder op de teldatum eruit zag. Zelfs een zeer ruwe aanwijzing van het vermogen van de voorouder kan eruit worden afgeleid. Men kan als arm bestempeld worden en al of niet afhankelijk zijn van een ondersteuning. Daarnaast kan het verzamelen van gegevens onder een of ander oogpunt - bijvoorbeeld bevolkingsaantal, beroepen, vreemdelingen, enz.- een inzicht geven over de bevolkingsamenstelling van het toenmalige hertogdom Brabant en zijn gemeenten.

De volledige titel van deze ordonnantie of plakkaat¹ is *Reglement ordonnerende een denombrement generael der Ingesetenen van den Hertoghdomme van Brabant. Van den 27. December 1754*. Volgens een verzamelwerk² in de vorm van een plakkaatboek werd deze ordonnantie ingedeeld onder de fiscale wetgeving van de *beden, imposten, impositien ende andere lasten*. De ordonnantie is zowel in de toenmalige Nederlandse spelling als in het Frans opgesteld.

Maria Theresia van Oostenrijk (1717-1780) in haar hoedanigheid van *Hertoginne van Brabant* kondigt op die datum een *denombrement* of telling van alle ingezetenen van haar hertogdom af. Bij die

telling dienen ook volgende kenmerken worden opgetekend: de middelen van levensonderhoud – *staet, neiringe, ambacht ofte andere middels* – van elk persoon, een omschrijving (of stilzwijgend afgeleid) wat we nu haar of zijn burgerlijke stand heten, afstamming en leeftijd van de kinderen. Daarnaast bevat de lijst ook een telling van de *domestieken*, logés ingekwartierd of op kamers. Deze telling spreidt zich ook uit over geestelijken, wereldlijken, religieuzen, vreemdelingen, geprivilegieerden³, *Oorloghs- Mans*, of andere. Zelfs zij die leven van de tafels van de Heilige Geest⁴, onder wie sommige armen, vallen onder deze telling. (Zie afbeelding 1)

De *meester ofte principaelen bewoonder van elck huys* dient de verklaring af te leggen tijdens deze telling. In de oplistijng vindt men die naam terug. Deze personen kunnen zich niet onttrekken aan de telling: *ten welcken eynde sy ... sullen moeten openen hunne huysen ende wooningen*. Pogingen tot onttrekking, verzwijgen of weigeren worden gestraft met een boete van 30 *pattacons*⁵ wat overeenkomt met 72 gulden of ongeveer 853 euro in 2021⁶.

Volgens het administratief statuut van de plaats – Brabantse hoofdsteden⁷, kleine steden, vrijheden, dorpen- bepaalde deze ordonnantie welke personen deze lijsten moesten opmaken. Bij de hoofdsteden stellen de wethouders deze in te

¹ Een plakkaat is een ordonnantie waardoor regeringsvoorschriften ter kennis van het volk worden gebracht. Ze bevat een opgedrukt zegel. *Wikipedia*

² *Placcaerten, Ordonnatien, Edicten, Reglementen, Tractaeten ende Privilegien in dese Nederlanden. Uytgegeven t' sedert jaer M.D.CC. XXXIX.... Het negenste deel*, Brussel, s.d., 333 (340 in pdf). Zie ook bijlage 1 bij dit artikel voor de tekst uit 1754. *Google Boeken*.

³ Een door de overheid verleende bijzondere rechten toegekend aan bepaalde personen. *Historische woordenboeken*. <https://gtb.ivdnt.org/search/>

⁴ De gemeentelijke liefdadigheidsorganisatie of armenbestuur te vergelijken met het tegenwoordige OCMW.

⁵ Patagon, pat(t)acon of Albertusdaalder werd in de periode 1612-1711 in de Lage Landen geslagen. Het was een munt van 24,65 gram zilver. Ze had de waarde van 48 stuivers. Een stuiver is 1/20 gulden. *Wikipedia*.

⁶ Berekening volgens het Nederlandse *International Institute of Social History*, waarbij de lezer rekening moet houden met de historische ramingen van de Nederlandse inflatie op de muntwaarde. Deze schatting geeft een idee hoe het met een Belgische toepassing op de gulden zou kunnen uitlopen. De gulden was een courant betaalmiddel in de Lage Landen. <https://iisg.amsterdam/nl/onderzoek/projecten/hpw/calculatie.php>

⁷ Er waren drie Brabantse hoofdsteden in de Oostenrijkse Nederlanden: Antwerpen, Brussel en Leuven. Dit waren de hoofplaatsen van de gelijkgenoemde *kwartieren van Brabant*. Voor de splitsing van de Nederlanden in 1648 behoorde 's Hertogenbosch ook tot die Brabantse hoofdsteden. *Wikipedia*.

zweren tellers aan. In de andere administratieve eenheden zullen een officier⁸, een schepen, de griffier, de secretaris of de ingezworen klerk instaan voor deze volkstelling.

In principe dienen de gemeenten deze tellingen voor de 15de januari van 1755 bij de hoofdofficier van de drie kwartieren ter hand stellen. Uit een oplijsting van de datums blijkt dat bijna 11% of 44 van de 409 telplaatsen hun telling ten vroegste op de 15de handtekenden of uitvoerden. Deze hoofdofficieren dienden dan voor de 20ste januari 1755 hun lijsten overhandigen aan de substituut-procureur-generaal⁹ Vanden Cruyce¹⁰. Ook hier op straffe van een , maar dan van honderd pattacons, boete.

Het is niet onbekend dat de wetgeving in het *ancien régime* dikwijls door de plaatselijke bestuurders nog eens tijdens de uitvoering ervan werd geïnterpreteerd¹¹. Ook hier is dit het geval. De naam van de *principaelsten* persoon van elk huis is opgenomen in de lijst. Heel zelden vinden we ook de naam van de echtgenote en de kinderen terug. Ook gebeurt het dat de naam van pastoors of heren niet wordt opgenomen in de opsomming. Weduwen worden ook onder naam van hun overleden echtgenoot opgenomen.

Indien men de parochiale registers of andere bronnen meeneemt in de samenstelling van een huishouden is het mogelijk om minstens de namen van een gezin terug te vinden.

Het toenmalige hertogdom Brabant bestaat uit een Nederlandstalig en een Franstalig gebied -het heette toen al *Brabant Walon*¹²-. 74 procent van

de 409 tellingen zijn in het Nederlands ingediend. Hierbij moet rekening worden gehouden dat onder andere de stad Brussel¹³, en, de stad en land van Mechelen¹⁴ niet voorkomen in deze archief-bestanddelen verzameld door het Rijksarchief. In onderstaande tabel kan men vaststellen hoe die vroegere taalverdeling zich in de huidige provinciale indelingen uitdrukt.

Taal in 1754-1755 in het Hertogdom Brabant	
Taal en huidige provincie	Aantal
F	108
Henegouwen	11
Luik	15
Namen	1
Waals-Brabant	81
NL	301
Antwerpen	125
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	15
Limburg	1
Oost-Vlaanderen	3
Vlaams-Brabant	153
Waals-Brabant	4
Eindtotaal	409

Praktisch

De telling van 1754 is terug te vinden op de website van het Rijksarchief in België onder

1) Officie fiscaal van de Raad van Brabant. Delen.

⁸ De officieren zijn de amman, de baljuw, de drossaard, de meier of de schout.

⁹ Ambt bij de Raad van Brabant met een andere invulling dan in het huidig recht. Lees de brochure over het archief van de Raad van Brabant bij het Rijksarchief in België. https://search.arch.be/nl/?option=com_rab_findingaids&view=findingaid&format=pdf&eaid=BE-A0541_005624_004269_DUT

¹⁰ Waarschijnlijk Gilles (=Egidius)-Paul Van den Cruyce geboren te Antwerpen. M.L. Galesloot La réinstallation du Conseil de Brabant en 1793, ... blz. 57 voetnoot 4. https://www.persee.fr/doc/bcrh_0770-6707_1885_num_54_12_2423

¹¹ Martyn wijst erop dat de wetgever in het *ancien régime* eerder was gericht op de bedoeling van de wet dan op een rechtspositivistische toepassing. Daardoor is het mogelijk

dat de plaatselijke wethouders in de uitvoering ervan een eigen interpretatie gebruikten. [MARTYN, G., De wet in het ancien régime: autoratieve formele rechtbron of pragmatische programmaverklaring? In: *Recht en wet tijdens het ancien régime. Le droit et la loi pendant l'Ancien Régime*, Brussel, 2014, 149-165. (zie blz. 152-156 in *STUDIA*, vol. 141. *Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën*).]

¹² Huidige spelling: Brabant-Wallon.

¹³ De telling van Brussel in het *supplément 815, tome 2 (eerste beeld 392)* is niet in 1755 uitgevoerd. Waarschijnlijk wel in 1744. Er is onder andere sprake van een schouwentelling. Die telling is in het Nederlands ingediend.

¹⁴ Mechelen was tot 1795 een zelfstandige heerlijkheid en behoorde niet tot het hertogdom Brabant. *Wikipedia*.

VI – Recensements

364-388

Dénombrement de la province de Brabant 1754
389-405

Dénombrement d' Anvers (Antwerpen) en 1754
2) Staten van Brabant. Supplement.

814-1815/2

Dénombrement de Louvain en 1754
817

Dénombrement de la population du Brabant en
1755.¹⁶

De tabel in de bijlage 2 van dit artikel bevat de
vindplaats¹⁷ van deze tellingen voor de gemeenten
in de provincie Antwerpen. Voor elke telplaats is
de pagina van het eerste beeld opgenomen. U
vindt er ook in welk archiefbestanddeel u het
gezochte overzicht moet zoeken. Er zijn ook
enkele verwijzingen naar transcripties.

Namen	qualiteit nietingh	vrouw	kind	jaers der kinders	Dones uigh	grote lengh	Arme	Namen	qualiteit nietingh	vrouw	kind	jaers der kinders	Dones uigh	grote lengh	Arme
Martien Cuypers	heuter	1	3	22.18.14				Wim van gorp	Boer	1	4	18.16.12.10			
Jacobus Jacobs	heuter	1	2	3.1	1			Govaert van Bors	Boer	1	1	24	1		
Maria goelen	spinster							Peter Claessen	parster	1	6	19.13.10.7.2.1	3		
Peter van gorp		1	4	5.2.4.1/2			arme	Jerome walsch	heuter	1					
Govaert Schiermans den iongen	heuter	1						Willem van Eyck							arme
Edm. Claess. wed.	heutage		1	4	2			hond. Engelen	heuter	1	3	14.7.1/2			
Job Peeld wed.							arme	Jan Maes	heuter	1	2	20.16.			
Jan Peeld		1	4	9.7.5.2			arme	Marten Maes wed.	Boerime		7	20.25.10.8. 4.13.4.			
Jan van gorp			3	27.20.14			arme	Jan de Die			3	19.14.13			arme
Govaert Schiermans maes daude	heuter				2			Adriaen van Velt	heuter	1					
Sam. Gmaes		1	1	1			arme	Peter Schiermans	heuter	1	5	17.5.27.4.			
Jacobus Brusselins		1					arme	Peter Gons	heuter	1	5	20.2.6.3.1/2			
Jan Thys	Boer	1			3			Luybaert van den	arbejder	1	1	7.			
Maria faes	spinster							Adriaen Claess	arbejder	1	2	3.1/2			
Jan Lemmens	Boer	1	4	7.6.3.1/2	3			Wouter erols	heuter	1	2	4.1.			
Adriaen Thys		1	7	20.13.10.7.5.1/2			arme	Martij van Kessel	heuter		4	22.24.20.20			
Peter van der Thom. Coenen		1	3	12.8.3.			arme	Jan Gons	heuter	1	3	15.10.2.			
Willem van hont		1	3	9.4.1			arme	Wim Eyckhen	Boer		1	30	2		
Jan Meesters	heuter		0		1			Peter Eyckhen	heuter	1	2	27.25			
Hond. Maes van rij		1	5	12.10.5.1/2			arme	Thomas pruijs	heuter		3	13.11.9.			
Adriaen Jacobs	heuter	1	1	7.				Daniel Kiehlmaes	heuter	1	4	14.9.22.5.			
								Roelant Dierckx	Boer		3	27.24.16			
								Elizabeth Gons	spinster						
								Barth. Claess. wed.	heutage		3	29.26.5			

Afbeelding 1 Een bladzijde uit de telling opgelegd in 1754 te Arendonk

(Bron: Rijksarchief in België, Brabantse tellingen, 364)

¹⁵ https://search.arch.be/nl/zoeken-naar-archieven/zoekresultaat/ead/index/eadid/BE-A0541_005627_004272_FRE

¹⁶ Deze digitale beelden zijn op de publicatiedatum van dit artikel nog niet beschikbaar. Correspondentie met het Rijksarchief in België op 6 en 10 mei 2022.

¹⁷ Het overzicht voor alle Brabantse telplaatsen is op onze website verschenen. <https://www.fv-kempen.be/reglement-ordonnerende-een-denombrement-generaal-der-ingezetenen-van-den-hertoghdomme-van-brabant-van-den-27-december-1754/>

340 IX. Pars. Lib. IV. Titul. I. Cap. II.
*gelyft. Gegeven in onse Stadt van Brus-
 sel onder onsen grooten Segel den 9.
 Augusti 1745. van onse Rycken het vyf-
 de. Was geparapheert, Schoc. vt. ende
 nederwaerts, By de Coninginne. regen-
 geteckent, J. F. de Vos, ende den
 Segel van Haere Majesteyt hanghde daer
 aen in rooden wasse aen eenen dobbel-
 len steerte van parkement.*

HET II. CAPITTEL.

Reglement ordonnerende een denombrement ge-
 nerael der Ingesetenen van den Hertoghdome
 van Brabant.

Van den 27. December 1754.

MARIA THERESIA by der gra-
 tie Godts, Rooms-Keyserinne, Co-
 ninginne van Duytslandt, van Honga-
 rien, van Bohemen, van Dalmaticen,
 van Croatien, van Slavonien, &c.
 Aerts-Hertoginne van Oostenryck; Her-
 toginne van Bourgondien, van Loth-
 ryck, van Brabant, van Limbourg, van
 Luxembourg, van Guelder, van Mila-
 nen, van Stirien, van Carinthie, van
 Carniole, van Mantua, van Parma ende
 Plaisance, van Wirtemberg, van hoogh
 ende neder Silesien, &c. Princeesse van
 Suabe ende van Transilvanien; Marck-
 gravinne des H. Rooms-Ryckx, van
 Bourgau, van Moravien, van hoogh en-
 neder Lusatien; Gravinne van Habs-
 bourg, van Vlaenderen, van Artois, van
 Tirol, van Henegauw, van Namen, van
 Ferrete, van Kybourg, van Gorice ende
 van Gradisca; Landt-gravinne van Alfa-
 tien; Vrouwe van de Marche van Sla-
 vonien, van Port-Naon, van Salins en-
 de van Mechelen; Hertoginne van Lor-
 reynen ende van Baar; Groote Herto-
 ginne van Toscanen. Alsoo onsen Ko-
 ningelicken Dienst vereyscht dat Wy
 onderricht wesen van het waer ende ef-
 fectief getal der Ingesetenen van onsen
 Lande ende Hertoghdomme van Bran-
 bant, als oock van hunnen staet, nei-
 ringe, ambacht ofte andere middels by
 de welke sy komen te subsisteren, Jov

Etoit paraphé, Schoc. vt. & plus-bas;
*Par la Reine, contresigné, J. F. de Vos,
 & le Grand Sceau de Sa Majesté y étoit
 appendant en cire rouge en double
 queue de parchemin.*

Reglement ordonnant un dénombrement gé-
 néral des Habitans du Duché de Brabant.

Du 27. Decembre 1754.

MARIE THERESE par la grace
 de Dieu, Imperatrice des Romains,
 Reine d'Allemagne, de Hongrie, de
 Bohême, de Dalmatie, de Croatie, d'Es-
 clavonie, &c. Archiduchesse d'Aûtriche;
 Duchesse de Bourgogne, de Lothier,
 de Brabant, de Limbourg, de Luxem-
 bourg, de Gueldres, de Milan, de Sti-
 rie, de Carinthie, de Carniole, de Man-
 touë, de Parme & Plaisance, de Wir-
 temberg, de la haute & basse Silesie,
 &c. Princeesse de Suabe & de Transilva-
 nie, Marquise du St. Empire Romain,
 de Bourgovic, de Moravie, de la haute
 & basse Lusace; Comtesse de Habsbourg,
 de Flandres, d'Artois, de Tirol, de
 Haynau, de Namur, de Ferrete, de Ky-
 bourg, de Gorice & de Gradisca; Land-
 grave d'Alsace; Dame de la Marche
 d'Esclavonie, du Port-Naon, de Salins
 & de Malines; Duchesse de Lorraine
 & de Baar; Grande Duchesse de Tosca-
 ne: Le bien de nôtre Roial Service
 exigeant que Nous soions informée du
 nombre effectif & réel des Habitans de
 nôtre Pays & Duché de Brabant, ainsi
 que de leur condition, negoce, métier
 ou moyens, par lesquels ils se procu-
 rent leur subsistance, Nous avons à la
 deliberation de nôtre très-cher & très-
 aimé Beau-Frere & Cousin CHARLES
 ALEXANDRE, Duc de Lorraine & de
 Baar, nôtre Lieutenant, Gouverneur &

Raekende de Beden, Imposen; Impositien ende andere Lasten, &c. 341
 is't, dat Wy, ter deliberatie van onsen
 seer-lieven ende seer-beminden Schoon-
 Broeder ende Cosyn CAREL ALEXAN-
 DER, Hertogh van Loreynen ende van
 Baar, onsen Stadthouder, Gouverneur
 ende Capiteyn Generael van de Neder-
 landen, hebben geordonneert, gelijck
 Wy ordonneren mits desen aen de Wet-
 houderen van onse Hooft-Steden van
 Lovén, Brussel ende Antwerpen, ende
 aen de gene der kleyne Steden ende
 Vryheden, mitsgaders aen de Reges-
 ders van de Dorpen ten platten-Lande,
 daer onder begrepen de Vrye-Aerden,
 van soo aenslonts naer de publicatie de-
 ser, te maecten eenen exacten list ofte
 pertinent ende cort denombrement van
 alle hunne inwoonders soo Mans, Vrou-
 wen, Dochters, Jongers als Kinderen,
 met uytdrukkinge van hunne qualiteyt,
 conditie, officie, ambacht, neiringe ofte
 bedryf, ende van de Domestieken die
 sy in hunnen dienst zyn hebbende, te
 saemen van de persoonen die by hun
 logeren, 't zy in quartiers, 't zy in ca-
 mers, welck denombrement oock sal
 moeten inhouden den ouderdom der
 voormelde Kinderen.

In het selve fallen moeten begrepen
 wesen alle persoonen, van wat staet, of-
 ficie, qualiteyt, conditie ofte professie
 sy mogen wesen, 't zy Geestelicke ofte
 Weirelijcke, Religieusen, Vremdelin-
 gen, Geprivilegieerde, Oorloghs-Mans
 ofte andere sels die welke leven van
 de taeselen van den H. Geest, waer van
 men sal moeten behoorelijcke notitie
 houden in den artikel daer diergelijcke
 behoefte over sullen worden gebracht.

Wy willen dat dese listen in de Hooft-
 Steden gemaectt worden door de gene
 die daer toe by de respectieve Wethou-
 deren sullen worden aengestelt, naer
 Eedt te hebben gedaen dat sy hun in
 ende op alles sullen gedraegen met vol-
 komen nauwkeurighen ende getrouw-
 heyt sonder eenige het minste verdragh
 ofte ooghlyckinge, ten oplichte van
 wie het zy ofte niet.

In de kleyne Steden, Vryheden, en-
 de Dorpen van het plat-Landt, sal de
 geseyde overdracht gemaectt worden

Capitaine General des Pays-bas, ordon-
 né, comme Nous ordonnons par cette
 aux Magistrats de nos Chefs-Villes de
 Louvain, Bruxelles & Anvers, & à ceux
 des petites Villes & Franchises, ainsi
 qu'aux Gens de Loi des Villages du plat-
 Pais, y compris les Terres franches,
 de faire former incontinent après la pu-
 blication des Presentes, une liste exacte
 ou cahier pertinent & succinct de tous
 leurs Habitans, Hommes, Femmes,
 Filles, Garçons & Enfants avec expres-
 sion de leur qualité, condition, office,
 métier, trafic ou negoce, & des dome-
 stiques qu'ils ont en leur service, en-
 semble des personnes qui seront logés,
 soit en quartier, soit en chambre, le-
 quel cahier devra aussi contenir l'âge
 desdits Enfants.

Ce denombrement devra contenir
 une liste de toutes personnes de quelque
 état, office, qualité, condition ou pro-
 fession qu'il soit, Ecclesiastique ou Se-
 culier, Religieux ou Religieuses sans dis-
 tinction de qualité, d'étranger ou d'ha-
 bitant, privilégié ou non privilégié,
 Hommes de Guerre ou autre, même de
 ceux vivant de la table du Saint-Esprit,
 dont ils seront obligés de tenir note
 exacte à l'article, où ils rapporteront
 lesdits necessiteux.

Nous voulons, que ces denombre-
 mens soyent dressés dans les Chef-Villes,
 par ceux qui seront à ce commis par
 les Magistrats respectifs, après avoir
 prêté le serment, qu'ils se gouverneront
 en tout & par tout avec une entiere
 exactitude & fidelité, sans user d'indul-
 gence ou de connivence aucune envers
 qui que ce soit.

Et dans les petites Villes, Franchises
 & Villages du plat-Pays sera ledit de-
 nombrement dressé par l'Officier, un

V v 3

Digitized by Google

Telling van 27 december 1754 uitgevoerd in 1755 in het hertogdom Brabant. Gemeenten in de provincie Antwerpen.

Plaats in 1754	Huidige benaming	Vindplaats in 2022	Eerste afbeelding	Archiefbestanddeel	FV-RK	DBNB	FV	VS
Artselaer	Aartselaar	Aartselaar	4	382				
Antwerpen	Antwerpen	Antwerpen	I-XVII	389-405				
Arendonck	Arendonk	Arendonk	2	364	V 43			
Baerle Hertogh en Sondereijgen	Baarle-Hertog / Zondereigen	Baarle-Hertog	6	383				
Balen	Balen	Balen	42	386				
Beersse	Beerse	Beerse	81	383				
Beersel	Beerzel	Putte	67	383				
Bel	Bel	Geel	74	386				
	Berchem	Antwerpen						
Beirendrecht	Berendrecht-Zandvliet-Lillo	Antwerpen	38	383				
Berlaer	Berlaar	Berlaar	146	383			Merksem	
	Bevel	Nijlen						
Blaesvelt	Blaasveld	Willebroek	4	365				
Bouchout	Boechout	Boechout	62 en 99	supplément 815/2			Merksem	
	Bonheiden	Bonheiden						
	Booischot	Heist-op-den-Berg						
Boom	Boom	Boom	50	365				
	Bornem	Bornem						
	Borgerhout	Antwerpen						
Borsbeeck	Borsbeek	Borsbeek	82	365				
Bouwel	Bouwel	Grobbendonk	107	365				
	Brasschaat	Brasschaat						
Brecht	Brecht	Brecht	172	365				
	Breendonk	Puurs-Sint-Amands						
Brochem	Broechem	Ranst	4	384				
	Burcht	Zwijndrecht						
Desschel	Dessel	Dessel	160	386				
Deurne bij Antwerpen	Deurne	Antwerpen	202	supplément 815/2			Merksem	
Duffel voegdije	Duffel	Duffel	9	368				
Duffelslandts van Mechelen	Duffel	Duffel	27	368				

Telling van 27 december 1754 uitgevoerd in 1755 in het hertogdom Brabant. Gemeenten in de provincie Antwerpen.

Plaats in 1754	Huidige benaming	Vindplaats in 2022	Eerste afbeelding	Archiefbestanddeel	FV-RK	DBNB	FV	VS
Echelpoel	Echelpoel (Bouwel)	Grobbendonk	59	368				
Edegem	Edegem	Edegem	135	supplément 815/2				
Eijnhout	Eindhout	Laakdal	138	368		x		
Eynthoutham	Eindhoutham	Laakdal	148	368		x		
Eeckeren	Ekeren	Antwerpen	13	384				
	Emblem	Ranst						
Esschen	Essen	Essen	119	supplément 815/2				
Gheel	Geel	Geel	48	369				
	Gestel	Berlaar						
Gierle	Gierle	Lille	207	386				
Grobbendonk	Grobbendonk	Grobbendonk	177	369				
	Hallaar	Heist-op-den-Berg						
	Halle	Zoersel						
	Heffen	Mechelen						
Heijndonck	Heindonk	Willebroek	200	370				
	Heist-op-den-Berg	Heist-op-den-Berg						
Hemexen	Hemiksen	Hemiksem	36	384				
Herenthals	Herentals	Herentals	63	370				
Herenthaut	Herenthout	Herenthout	134	370				
Herselt	Herselt	Herselt	150	370	V 14	x	Merksem	
	Hingene	Bornem						
Hoboken	Hoboken	Antwerpen	207	370				
	Hoevenen	Stabroek						
Hombeeck	Hombeek	Mechelen	2	371				
Hooghstraeten	Hoogstraten	Hoogstraten	17	371				
Houtvenne (Oosterwijck)	Houtvenne	Hulshout	27	387				
Hove	Hove	Hove	1	supplément 815/2			Merksem	
Hulshaudt	Hulshout	Hulshout	73	371				
Iteghem	Itegem	Heist-op-den-Berg	58	387				
Calmpthoudt	Kalmthout	Kalmthout	101	supplément 815/2				

Telling van 27 december 1754 uitgevoerd in 1755 in het hertogdom Brabant. Gemeenten in de provincie Antwerpen.

Plaats in 1754	Huidige benaming	Vindplaats in 2022	Eerste afbeelding	Archiefbestanddeel	FV-RK	DBNB	FV	VS
	Kapellen	Kapellen						
Casterle	Kasterlee	Kasterlee	28	366				
	Kessel	Nijlen						
	Koningshooikt	Lier						
Contigh	Kontich	Kontich	124	386				
	Laakdal	Laakdal						
	Leest	Mechelen						
Lighart	Lichtaart	Kasterlee	138	373				
Lier	Lier	Lier	2	373				
Liesele	Liezele	Puurs-Sint-Amands	27	385				
Lille	Lille	Lille	185	373				
Lillo	Lillo	Antwerpen	219	373				
	Lint	Lint						
Lippeloo	Lippelo	Puurs-Sint-Amands	33	385				
Loenhout	Loenhout	Wuustwezel	46	384		x		
	Mariekerke	Mariekerke						
Massenhoven	Massenhoven	Zandhoven	66	384				
	Mechelen	Mechelen						
Meir	Meer	Hoogstraten	39	385				
Meerhout	Meerhout	Meerhout	99	374				
Meerle	Meerle	Hoogstraten	117	374				
Merxem	Merksem	Antwerpen	49	385		x	Merksem	
Mercxplas	Merksplas	Merksplas	223	374				
Minderhout	Minderhout	Hoogstraten	78	385				
Moll	Mol	Mol	114	387				
Morckhoven	Morkhoven	Herentals	268	374				
Mortsel	Mortsel	Mortsel	27	supplément 815/2				
	Muizen	Mechelen						
Niele	Niel	Niel	70	375				
	Nijlen	Nijlen						

Telling van 27 december 1754 uitgevoerd in 1755 in het hertogdom Brabant. Gemeenten in de provincie Antwerpen.

Plaats in 1754	Huidige benaming	Vindplaats in 2022	Eerste afbeelding	Archiefbestanddeel	FV-RK	DBNB	FV	VS
Norderwijck	Noorderwijk	Herentals	87	375				
Oleghem	Oelegem	Ranst	70	384				
Oevel	Oevel	Westerlo	85	385	V 10 en 16			
Oolen	Olen	Olen	137	375	V 20			
Olmen	Olmen	Balen	151	387				
	Onze-Lieve-Vrouw-Waver	Sint-Katelijne-Waver						
Oorderen	Oorderen	Antwerpen	151	375				
Austruweel	Oosterweel	Antwerpen	168	364				
Oosterwijck Houtvenne	Oosterwijk / Houtvenne	Westerlo / Hulshout	27	387				
Oostmalle	Oostmalle	Malle	159	375	V 12			
Oppuers	Oppuurs	Puurs-Sint-Amants	166	387				
Outturnhout (gehucht van Turnhout)	Oud-Turnhout	Oud-Turnhout	139 (op 167)	379				
Duffel-Perwijs	Perwijs	Duffel	44	376				
Poederlee	Poederlee	Lille	68	376				
Poppel	Poppel	Ravels	90	376				
Pulderbosch	Pulderbos	Zandhoven	132	376	V 19			
Pulle	Pulle	Zandhoven	140	376				
Putte	Putte	Putte	151	376				
Puers	Puurs	Puurs-Sint-Amants	100	376				
	Ramsel	Herselt						
Ranst	Ranst	Ranst	18	377				
Ravels	Ravels	Ravels	5	377				
Reeth	Reet	Rumst	36	377				
Rethij	Retie	Retie	53	377				
Rijckevorsel	Rijkevorsel	Rijkevorsel	156	377				
Rijmenam	Rijmenam	Bonheiden	171	377				
Ruijsbroeck	Ruisbroek	Puurs-Sint-Amants	131	377				
Rumpst	Rumst	Rumst	109	377				
S' Gravenwezel	s Gravenwezel	Schilde	149	385				
Schelle	Schelle	Schelle	86	378				

Telling van 27 december 1754 uitgevoerd in 1755 in het hertogdom Brabant. Gemeenten in de provincie Antwerpen.

Plaats in 1754	Huidige benaming	Vindplaats in 2022	Eerste afbeelding	Archiefbestanddeel	FV-RK	DBNB	FV	VS
Schilde	Schilde	Schilde	98	supplément 815/2				
Schooten, Horst & a	Schoten	Schoten	118	385				
Schrieck	Schriek	Heist-op-den-Berg	95	378			Mechelen	
	Sint-Amands	Puurs-Sint-Amands						
Ste Job int Goor	Sint-Job-in-'t-Goor	Brecht	112	385				
Sinte Cath Waever	Sint-Katelijne-Waver	Sint-Katelijne-Waver	164	380		x		
	Sint-Lenaerts	Brecht						
Stabroeck	Stabroek	Stabroek	77	384				
	Terhagen	Rumst						
Thielen	Tielen	Kasterlee	22	379				
Thisselt	Tisselt	Willebroek	80	379				
Tongerlo	Tongerlo	Westerlo	109	379				
Turnhout	Turnhout	Turnhout	139	379	V 5, 6 en 8			
Vaerendonck, Blaerdonck, Waeter Eijnde	Varendonk, Blaardonk, Watereinde	Laakdal	21	380		x		
Veerle	Veerle	Laakdal	27	380				
Viersel (alias Voorschoten)	Viersel	Zandhoven	65	380				
	Vlimmeren	Beerse	7	381				1979 p. 504
Vorselaer aent Zant	Vorselaar	Vorselaar	161	385	V 19		Merksem	
Vorst (in den Kempen)	Vorst	Laakdal	98	380		x		
Vosselaer	Vosselaar	Vossel	112	380				
Vrempde	Vremde	Boechout	14	supplément 815/2				
Waerloos	Waarloos	Kontich	88	384				
Waelhem	Walem	Mechelen	117	380				
Wechelderzande ende Vlimmeren	Wechelderzande/Vlimmeren	Lille / Beerse	7	381	V 36 en 44			
Weelde	Weelde	Weelde	32	381	V 36 en 44			
	Weert	Bornem						
Werbeke	Werbeek	Retie	104	381				
Westerloo	Westerlo	Westerlo	133	381			Merksem	
Westmalle	Westmalle	Malle	151	381				
Westmeerbeeck	Westmeerbeek	Hulshout	232	387				

Telling van 27 december 1754 uitgevoerd in 1755 in het hertogdom Brabant. Gemeenten in de provincie Antwerpen.

Plaats in 1754	Huidige benaming	Vindplaats in 2022	Eerste afbeelding	Archiefbestanddeel	FV-RK	DBNB	FV	VS
Wiekevoirst	Wiekevorst	Heist-op-den-Berg	161	381				
Weyneghem	Wijnegem	Wijnegem	87	supplément 815/2		x		
Willebroeck	Willebroek	Willebroek	244	387				
Wilmarsdonk	Wilmarsdonk	Antwerpen	175	381				
	Wilrijk	Antwerpen						
Wommelghem	Wommelgem	Wommelgem	197	385				
Wortel	Wortel	Hoogstraten	222	381		x		
Wuestwesel	Wuustwezel	Wuustwezel	165	supplément 815/2				
Santhoven	Zandhoven	Zandhoven	29	378				
Santvliet	Zandvliet	Antwerpen	40	378			Merksem	
Zoerle-Paerwijs	Zoerle-Parwijs	Westerlo	254	381	V 10, 16 en 49			
Zoersel	Zoersel	Zoersel	274	381				
	Zwijndrecht	Zwijndrecht						

Gekende transcripties van deze tellingen:

FV-RK in de bibliotheek van FV-Regio Kempen

DBNB op de website van de [Digitale Bronbewerkingen Nederland en België](#)

FV In andere afdelingen van [Familiekunde Vlaanderen o.a. te Mechelen en te Merksem: gebruik de catalogus van de bibliotheek.](#)

VS opgenomen in de Vlaamse Stam (jaartal, blz.). Zie afdelingen. [of USB-drager](#)

Plaatsen die niet tot het hertogdom Brabant behoorden:

[Mechelen was tot 1795 een zelfstandige heerlijkheid: het omvatte de stad, het district en het ressort.](#)

Behoorden tot het graafschap Vlaanderen: Bornem, Burcht, Zwijndrecht

Genealogische sprokkels op het internet

De KU Leuven heeft haar wetenschappelijke collecties en kunstverzamelingen gedigitaliseerd en op de website [Blendeff](#) voor het grote publiek toegankelijk gemaakt. Voor onderzoekers in de familiegeschiedenis kan het een hulp zijn om bepaalde begrippen uit het verleden te visualiseren.

Op Facebook is de groep [Brabants Erfgoed](#) te vinden. Het is een initiatief van de provincie Noord-Brabant en Brabants Erfgoed.

Onze afdeling [Familiekunde Vlaanderen – Regio Kempen](#) is al sinds 2018 te vinden op Facebook. Stel uw vraag en laat ze door een gebruiker beantwoorden. Deel een vondst mee aan onze leden en geïnteresseerden.

De [vonnisboeken van de Raad van Brabant](#) zijn te raadplegen op de website van het Rijksarchief in België.

De website voor burgerwetenschap digitaliseert [Getuigenissen](#). *Verhoren van verdachten en getuigen uit Belgische rechtbanken (1700-1900) onderzocht*. Als eerste komt de casus van achttiende- en negentiende-eeuws Brugge aan bod. Ook de [Antwerpse vierschaar](#) is in bewerking.

De [hertogelijke Brabantse volkstellingen](#) tot in de 18de eeuw zijn nu integraal te lezen op de website van het Rijksarchief in België. In dit nummer van de Kempense Genealoog is de telling opgelegd in 1754 besproken. U vindt in dat artikel ook de koppelingen naar de verschillende gemeenten in onze provincie. In de toekomst proberen we ook de andere tellingen voor te stellen.

Het Nederlandse Centrum voor Familiegeschiedenis herinnert de lezers aan het thema oorlogen in hun tijdschrift *Gen.magazine*. Er verschenen enkele artikels over de [Belgische vluchtelingen](#) uit de Eerste Wereldoorlog in Nederland. Die artikels kan u in het Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen te Merksem raadplegen. Referenties ervan zijn te vinden in de [bibliotheekcatalogus](#). (Vul bij geavanceerd zoeken het volgende in: Tijdschrift bevat gen. (punt niet vergeten) en titel bevat vlucht)

CBG heeft ook in andere koppelingen in [actueel](#) opgelijst.

[GeneaFrancoBelge](#) is een Franstalige toegang naar Belgische en Franse voorouders tijdens de wereldoorlogen van de 20ste eeuw.

Bezoek de website van de Nederlandse zustervereniging van Familiekunde Vlaanderen [NGV of Nederlandse Genealogische Vereniging](#).

Geïnteresseerd in de wetten van de Franse Republiek *une et indivisible (een en ondeelbaar)*? Raadpleeg [Gallica](#).

Bezoek ook de website Familiekunde Vlaanderen [Regio Kempen](#). Wij bieden onderzoekswegen aan om uw familiegeschiedenis uit te breiden.

U kan ons ook nieuwe wegen aanbevelen. Contacteer webmeester@fv-kempen.be

In de [agenda](#) op de website van FV-Kempen kunt alle geplande activiteiten van onze vereniging vinden.

Inleiding

Het begrip “landsgrens” zoals we dat vandaag kennen is nauw verbonden met het ontstaan van de moderne natiestaat in de 19^e eeuw.

Tijdens het Ancien Regime bepaalde het politieke gezag veel minder de “nationale” identiteit van een volk dan nu het geval is. Op de dagelijkse besognes van de mensen had het bestuur van het land dan ook veel minder invloed dan nu. Het is maar door de ontwikkeling van een efficiënt bestuursapparaat, rechts- en onderwijssysteem dat de burgers van een land zich in de loop van de 19e eeuw geleidelijk aan als één volk gingen zien, een volk dat een duidelijke, welomschreven politieke identiteit (nationaliteit) meekreeg.

Het Heilig Roomse Rijk der Duitse Natie

Het Nederland, België en Duitsland van vandaag behoorde na de Romeinse tijd tot een gebied dat het Heilig Roomse Rijk der Duitse Natie werd genoemd. Het rijk was ontstaan in 862 toen Otto I, kleinzoon van Karel de Grote, zich als koning van het Duitse (Oost-Frankische) rijk door de paus tot keizer liet kronen.

Het “Duitse” koningschap was geen erfelijke titel maar werd gekozen door de belangrijkste keurvorsten van het Rijk.

Kaart 1: Het Heilig Roomse Rijk met haar kreitsen in de 2^e helft van de 16^e eeuw

De samenhang tussen de min of meer onafhankelijke gebieden in het rijk (een groot aantal hertogdommen, graafschappen, prinsbisdommen, heerlijkheden enz.) nam in de loop van de middeleeuwen eerder af dan toe.

De oprichting van instituties als de “Rijksdag”, een hogere rechtbank en zgn. kreitsen, gebieden waarin een sterkere bestuurlijke samenhang werd nagestreefd, konden dat niet verhinderen.

In 1796, aan de vooravond van de Napoleontische oorlogen die leidden tot de opheffing van dat “Duitse” rijk” schreven Goethe en Schiller in Xenien: “Deutschland? Aber wo liegt es. Ich weiß das Land nicht zu finden”.

In Duitsland zijn geografie en politieke geschiedenis altijd instabiel geweest, tot en met het einde van de 2^e wereldoorlog (1945) en - als men wil – zelfs tot aan “die Wende” in 1990.

De Bourgondische en Westfaalse kreits

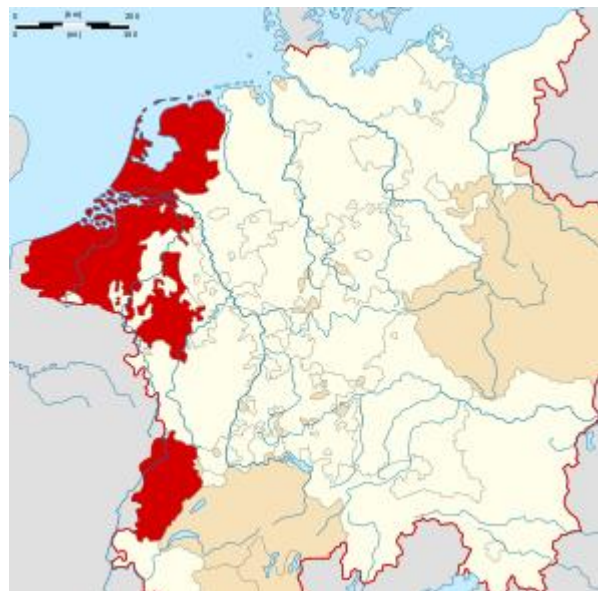
De Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden kan men de erfgenamen noemen van de Bourgondische kreits¹ die in 1512 van de Westfaalse kreits (1500) – bestuurd door de Prinsbisshop van Münster en de hertogen van Gullik en Kleef - werd afgesplitst.

Aan de contouren van de Westfaalse kreits (zie kaart 1) in het westen herkent men reeds de grenzen van de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel en Gelderland met het moderne Duitsland.

Dat de Prinsbisdommen Utrecht, Luik en Kamerijk niet tot de Bourgondische maar tot het Westfaalse “kring” behoorden toont aan dat de grenzen tussen het België, Nederland en Duitsland van vandaag niet eenvoudig uit de oprichting der kreitsen kan afgeleid worden.

“Grenzen” in de 16^e eeuw hadden dan ook helemaal niet dezelfde, volks-nationale, betekenis als nu.

De Bourgondische kreits was belangrijk binnen het “Duitse” rijk omdat het een relatief dichtbevolkt en welvarend gebied was waarin al vanaf het einde van de 14^e eeuw tijdens het bewind van de Bourgondische hertogen een vorm van bestuurlijke eenheid tot stand was gekomen.

Kaart 2: De Bourgondische kreits binnen en buiten het “Duitse” rijk (rode lijn) in 1555.

Daar kwam bij dat toen de Bourgondische heerschappij na de dood van Karel de Stoute in 1477 in Habsburgse handen overging, de “Nederlandse” gebieden in het Noorden² werden uitgebreid met Friesland (1524), Utrecht, Overijssel (1528) Groningen (1536) en Gelre (1543).

De “zeventien provinciën” zoals de Nederlanden in die tijd werden genoemd waren medio 16^e eeuw al voor een belangrijk deel losgemaakt uit het Rooms-Duitse rijksverband. De Transactie van Augsburg (1548) en de Pragmatieke Sanctie (1549) die bepaalden dat de Bourgondische kreits een dynastieke eenheid werd met erfopvolging onder het huis van Habsburg, versterkten die eenheid.

De Reformatie

De reformatie en de 80-jarige oorlog (1568-1648) die eruit voortkwam, gevoerd tussen Filips II van Spanje en voorname edellieden in de Nederlanden leidden ertoe dat de Noordelijke Nederlanden in 1648 formeel haar onafhankelijkheid verwierf.

“Bourgondië” en Nevers die tot Frankrijk en niet tot het Duitse Rijk behoorden. Overigens behoorde ook het grootste deel van het graafschap Vlaanderen, Artesië en Picardië strikt genomen tot het Franse rijk.

¹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kreits>

Een **kreits** (Duits: *Reichskreis*) was een regionale groep staten binnen het Heilige Roomse Rijk.

² Het rijk van de Bourgondische hertogen omvatte ook gebieden in het Zuiden als Franche-Comté, naast

De “Republiek” wierp niet alleen het Spaanse juk van zich af maar trad formeel uit het verband van het “Duitse” keizerrijk dat geassocieerd was en bleef met de Katholieke Habsburgse vorsten. Deze vorsten hadden – onder invloed van de reformatie - na afloop van de 30-jarige oorlog (1618-1648) overigens ook veel van hun vroegere macht en invloed in het “Rijk” zelf moeten opgeven.

De grens die in 1648 tussen de “Republiek” en het Spaanse (later het Oostenrijkse gezag) in de Zuidelijke Nederlanden werd overeengekomen was de frontlinie die in de loop van de 17^e eeuw als “patstelling” tussen de strijdende partijen ontstaan was. Opmerkelijk is dat die oude frontlinie uit 1648 als grens werd overgenomen bij het scheidingsverdrag³ tussen België en Nederland in 1839.

De grens tussen de Republiek en gebieden die behoorden tot de Westfaalse kreits in het Oosten stond tijdens de Reformatie veel minder ter discussie⁴. Het meeste last had de republiek nog van de katholieke Prinsbisshop van Münster toen deze, nadat de verdragen van Münster en Osnabrück al lang getekend waren, alsnog zijn zinnen had gezet op Gelderse “enclaves” als Borculo, Lichtenvoorde, Bredevoort en Groenlo (Grol). Ze werden enclaves genoemd omdat ze in het verleden door Karel V beschouwd werden als deel uitmakend van het Prinsbisdom. Om zijn doel kracht bij te zetten had de Bisschop in de jaren 1660 en '70, met de Franse koning Lodewijk XIV als bondgenoot, zelfs een tijdje de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel bezet.

De graafschappen Lingen en Bentheim

Het graafschap Lingen werd tot de Republiek gerekend omdat Maurits van Nassau het vestingstadje in 1597 op de Spanjaarden veroverd had. In 1605 werd Lingen door veldheer Spinola weer onder Habsburgs bestuur gebracht maar in 1632 werd het heroverd door Oranje. Na de dood van stadhouder Willem III in 1702 kwam het graafschap in bezit van Pruisen en werd de band met het huis van Oranje definitief verbroken.

Het Graafschap Bentheim dat zowel in het Westen als het Zuiden aan Twente grenst ging tijdens de Reformatie over naar het Protestantisme maar onder invloed van de Katholieke bisschop van Münster (weer hij!) keerde de graaf in de jaren 1660 terug naar het oude geloof. De gravin en haar zonen vluchtten naar de Nederlanden maar de band tussen het Graafschap en het Duitse “rijk” werd vast toen de graaf zijn land in 1752 voor een periode van 30 jaar verpandde aan het Keurvorstendom Hannover.

De Nederlanden en haar grensgebieden tijdens de Franse Tijd.

De Napoleontische oorlogen in het begin van de 19^e eeuw betekenden het einde voor zowel de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden als het heilig Roomse rijk der Duitse Natie.

³ Wat de verdeling van de provincie Limburg betreft werd door bemiddeling van Pruisen en Oostenrijk een aparte regeling uitgewerkt.

⁴ Het feit dat protestantse vorsten in Duitsland bondgenoten waren van de “Republiek” in hun strijd met de Habsburgers speelde daarbij een belangrijke rol.

Kaart 3: *Franse departementen in de Nederlanden en het Noordwesten van Duitsland in 1811*

Het gebied dat vroeger de Westfaalse kreits vormde werd verdeeld over de departementen Roer, Lippe, Wesermond en twee Eemsdepartementen.

De voormalige Nederlanden werden verdeeld over – jawel – zeventien departementen. De grenzen tussen de provincies Groningen (Westelijk Eems), Overijssel (IJsselmond), het grootste deel van Gelderland (Opperijssel) en het Westfaalse gebied bleef min of meer intact.

Het laatste gold niet voor het Roerdepartement (hoofdstad Aken) met daarin dorpen die tijdens het ancien regime zowel tot het “Spaanse” Opper Gelre hadden behoord als tot de hertogdommen Kleef, Berg, en Gullik (Jülich) en het Keurvorstendom Keulen.

Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden
en Pruisen

Na de ineenstorting van het Franse keizerrijk werd tijdens het Congres van Wenen in 1815 de staatkundige situatie in Europa herschikt.

Kaart 4: *Staten van de “Duitse Bond” na het Congres van Wenen in 1815*

Pruisen dat een belangrijk aandeel had in de overwinning van de geallieerden op Napoleon werd door het Congres beloond met gebieden aan de zuidoostelijke grens van de Nederlanden die vroeger tot de Westfaalse en Rijnlandse kreitsen hadden toebehoord.

Kon. Willem I van Oranje die ook zijn steentje had bijgedragen aan de nederlaag van Napoleon werd beloond met het gezag over de Noordelijke én Zuidelijke Nederlanden binnen een ééngemaakt Verenigd Koninkrijk. De voormalige Bourgondische kreits onder Karel V leek in ere hersteld.

Tijdens het congres had Kon. Willem I in het Rijnlandse Roerdepartement (met daarin de voormalige Pruisische hertogdommen Geldern en Kleve) meer gebied gewenst maar kwam met Pruisen niet tot overeenstemming. Ter genoegdoening kreeg hij het Groothertogdom Luxemburg aangeboden dat als lid van de Duitse Bond voor militaire aangelegenheden wel afhankelijk bleef van Pruisen.

De Nederlandse provincie Limburg kwam voor het grootse gedeelte op de linkeroever van de Maas te liggen maar kreeg ook smalle stroken op de rechteroever bij Gennep, Tegelen en Sittard – voormalig Gulliks gebied - dat in de Franse Tijd tot het “Duitse” Roerdepartement had behoord. Daardoor had Pruisen geen toegang meer tot de Maas.

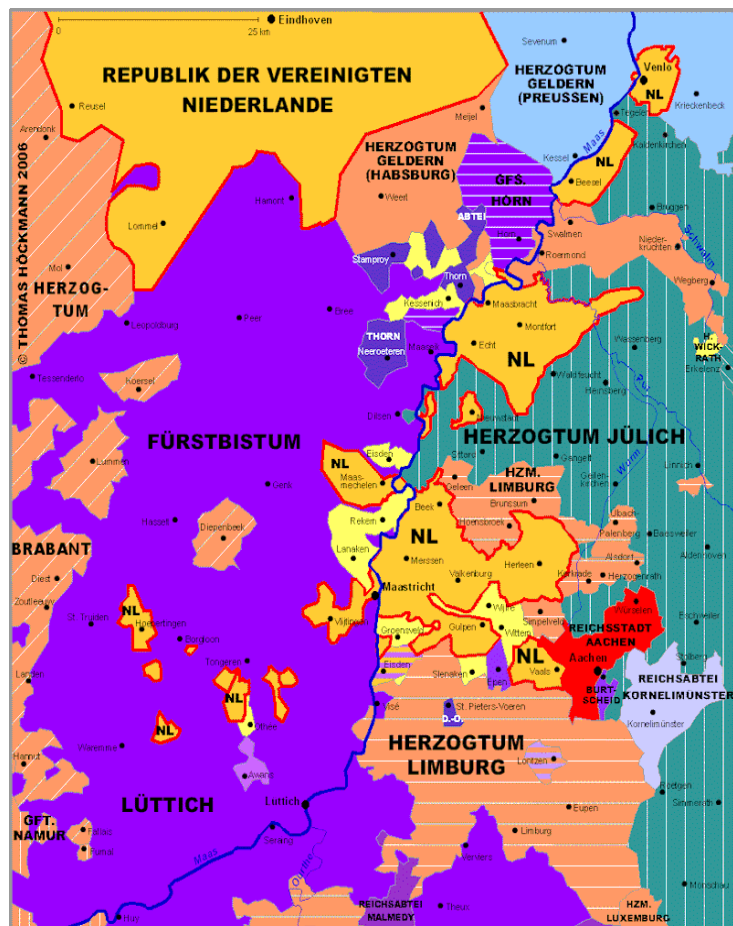
De Belgische opstand

Nadat in september 1830 in verschillende steden in het zuiden rellen waren uitgebroken ontstond al snel een revolutionaire situatie die op 4 oktober 1830 resulteerde in het uitroepen van de “Belgische” onafhankelijkheid.

Op 4 november 1830 kwamen in Londen de grote mogendheden Groot Brittannië, Frankrijk, Pruisen, Oostenrijk en Rusland bij elkaar om de strijdende partijen een wapenstilstand op te leggen en naar een oplossing te zoeken.

Omdat de grootmachten wilden voorkomen dat het conflict zou uitgroeien tot een nieuwe Europese oorlog werd op 20 december besloten de onafhankelijkheid van België te erkennen onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het voor eeuwig neutraal zou blijven.

Daarnaast werd gewerkt aan een scheidingsverdrag.

Kaart 5: Staatkundige situatie in de Limburgse Maasregio anno 1789 met enclaves van de generaliteitslanden (NL) Opper-Gelre in het noorden en Overmaas in het zuiden.

Bij de besprekingen in Londen was Pruisen genegen de eis van Kon. Willem I te steunen voor een directe wegverbinding op de rechter Maasoever tussen Maastricht en Venlo.

Bij de verdeling van de Franse buit in 1815 had Pruisen al de wens uitgesproken dat zijn westgrens de Maas zou zijn⁵ maar Groot Brittannië had dit nadrukkelijk van de hand gewezen. Controlemogelijkheden van Pruisen op de Rijn vond men toen al meer dan genoeg.

Omdat Pruisen vreesde dat België een marionettenstaat van het liberale Frankrijk zou

⁵ Tijdens het Ancien Regime had Pruisen zeggenschap over de dorpen Horst-Sevenum en Kessel in het Herzogtum

Geldern, gebied (in de Franse tijd behorend tot het Roerdepartement) dat gelegen was op de linker maasoever.

worden wilde men België geen Maasstelling toestaan. Frankrijk steunde België diplomatiek maar omwille van Limburg wilde Frankrijk ook geen oorlog met Pruisen riskeren.

Omdat ook Engeland tot iedere prijs vrede wilde zag het jonge België de kans voorbij gaan om haar bezetting van de rechter Maasoever in Limburg te consolideren.

Door haar geschiedenis leefden onder de bevolking van Nederlands Limburg in de 19e eeuw en ook daarna nog lange tijd sterke Belgisch- en Duitsgezinde strekkingen. Nederlands Limburg zou voor België altijd “le Limbourg cédé” (het afgestane Limburg) blijven.

Het Koninkrijk Hannover

Aan de noordoostelijke grens van Nederland maakten de voormalige Franse departementen Lippe (Münster), Oppereems (Osnabrück), Oosteems (Aurich) en Wesermond (Bremen) na het Congres van Wenen deel uit van het Koninkrijk Hannover en het Groothertogdom Oldenburg.

Tussen 1816 en 1837 bestond er tussen Hannover en het Verenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Noord-Ierland een Personele Unie waardoor het land in feite bestuurd werd vanuit Londen.

Hannover maakte deel uit van de Duitse Bond en trad in 1851 toe tot de “Zollverein”. Nadat de blinde koning George V in 1866 besloten had in het conflict tussen Pruisen en Oostenrijk partij te kiezen voor Oostenrijk werd het na de Oostenrijkse nederlaag geannexeerd door Pruisen en tot aan de oprichting van het (tweede) Duitse Keizerrijk in 1871 opgenomen in de nieuw opgerichte Noord-Duitse Bond.

Op dat ogenblik was het oostelijk grensgebied van Nederland geheel in handen van een sterke en ambitieuze staat die zich voortaan het “Duitse Keizerrijk” noemde.

De grens tussen Duitsland, Nederland en België in de 20^e eeuw

Na de nederlaag van Duitsland in de eerste wereldoorlog bekwam België tijdens de Conferentie van Versailles in 1919 als schadevergoeding een stukje Duits grondgebied, de zgn. “Kreise Eupen und Malmedy”, minder dan 900 Km² groot met een bevolking van 60.000 mensen en bestaande uit “waardevolle bossen”. Het gebied werd Nieuw of Oost-België genoemd maar de naam raakte in onbruik toen het gebied verdeeld werd in de kantons Eupen, Malmedy en St. Vith. Sindsdien gebruikt men de term Oostkantons: “Die Ostkantone”.

Kaart 6: De Belgische “Oostkantons”

Als extraatje deed de Conferentie er de 2,5 km² van “Neutraal Morsenet” bij. Over het stukje grond, interessant omwille van de zinkmijn “Vieille-Montagne” (Altenberg) hadden Pruisen en Nederland het na de nederlaag van Napoleon in 1815 niet eens kunnen worden en was daarom neutraal gebleven. Ook toen in 1830 de Belgen betrokken partij werden, had men geen overeenstemming kunnen bereiken en was alles bij het oude gebleven.

Tijdens het Ancien Regime maakte het gebied Eupen-Malmedy deel uit van het abdijsvorstendom Stavelot-Malmedy en de hertogdommen Limburg en Luxemburg en

tijdens de Franse overheersing (1795-1815) behoorde het gebied tot het Ourthedepartement waaruit in de Hollandse tijd (1815-1830) de provincie Luik is ontstaan.

In 1949 annexeerde Nederland het Duitse dorpje Elten aan de Rijn bij Emmerich als compensatie voor de Duitse bezetting tijdens de tweede wereldoorlog. Het dorpje werd in 1963, na de betaling van een schadevergoeding, aan Duitsland teruggegeven.

Bibliografie

1. Jonathan I. Israel , De Republiek 1477-1806 , Franeker , Uitgeverij Van Wijnen , 2008 (1995).

2. Gerben Graddesz Hellinga , Karel V. Bondgenoten en tegenstanders , Zutphen , Walburg Pers , 2010.

3. Jeroen Koch , Koning Willem I. 1772-1843 , Amsterdam , Boom , 2013.

4. Theo Luykx , Politieke geschiedenis van België van 1789 tot heden , Elsevier , Brussel , 1969 (1964).

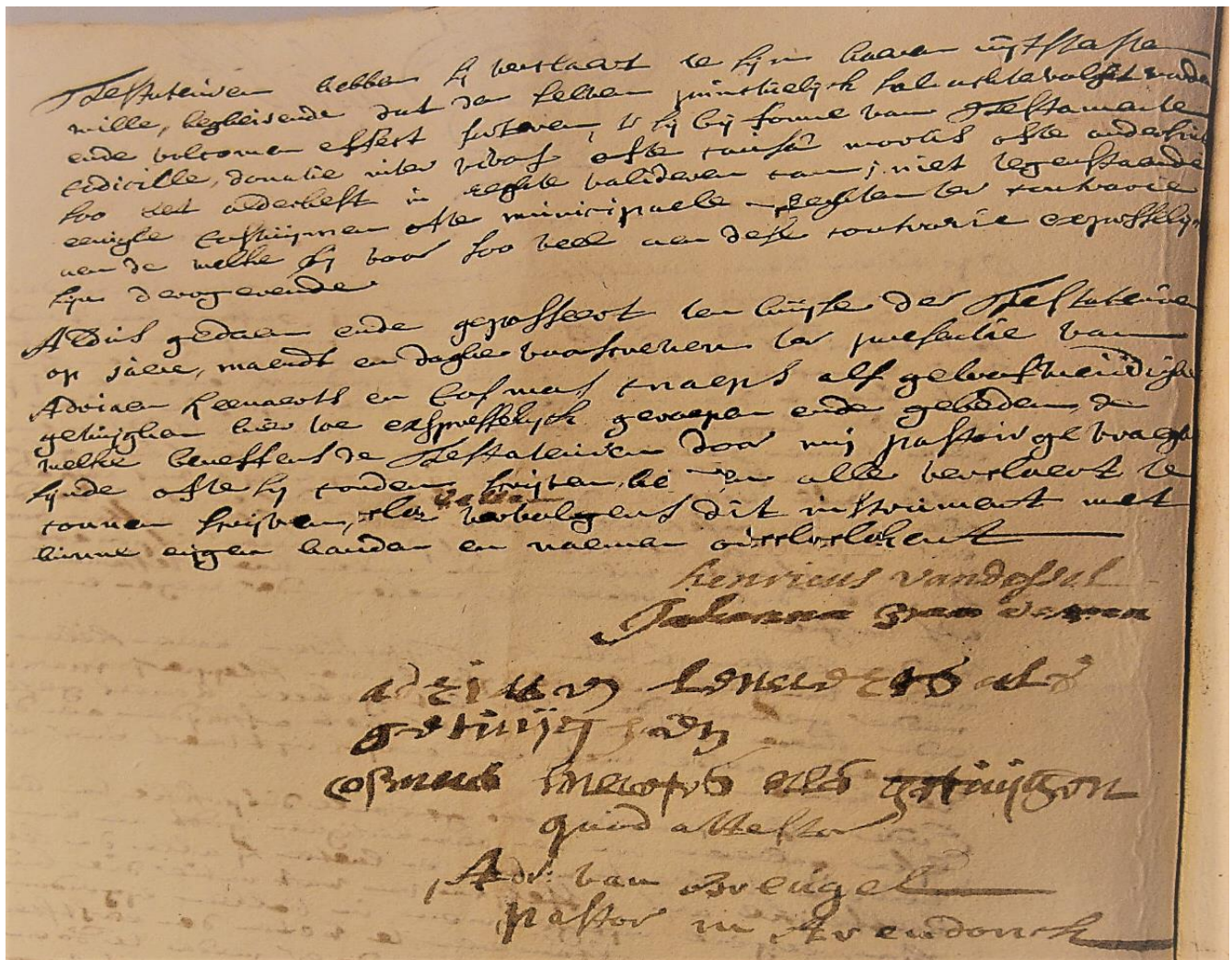
5. Karim Van Overmeire , Het Verloren Vaderland. Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden 1815-1830 , Brussel , Uitgeverij Egmont , 2005.

6. Christopher Clark , IJzeren Koninkrijk. Opkomst en ondergang van Pruisen 1600-1947 , Amsterdam , De Bezige Bij , 2017 (2015).

7. Frits Boterman , Moderne geschiedenis van Duitsland. 1800 – heden , Antwerpen , De Arbeiderspers , 2005 (1996).

8. Neil MacGregor , Duitsland. Biografie van een natie , Amsterdam , Hollands Diep , 2015 (2014).

Artikels in Wikipedia over de hertogdommen Limburg, Luxemburg en Gulik, het Verdrag der XVIII artikelen, Lingen, Het graafschap Bentheim, De Bourgondische en Westfaalse kreits, Staats Opper-Gelre en Staats-Overmaas, het Prinsbisdom Münster, Heilig Roomse Rijk der Duitse Natie, het Koninkrijk Hannover en de Duitse Bond.

Testateuren hebben sij veerclaert te sijn haeren uijtsterten

wille begheirende dat sal hebben puncttuelijk sal
achjtervolght werden

ende volcomen effect sorteren, bij forme van testamente

codicille, donatie inter vivos ofte causa mortis ofte
andersints

soo het alderbest in reghte valideeren can, niet
tegenstaande

eenighe costuijmen ofte municipaale reghten ter contrarie
aen de welcke sij voor soo veel aen dese contrarie
expresselijck

sijn derogende

Aldus gedaen ende gepasseert ten huijse der testateuren

op jaere, maendt en daghe voorschreven ter presentie van

Adriaen Leenaerts en Cosmas Cnaeps als geloofwerdige

getuighen hier toe expresselijck geroepen ende gebeden
dewelcke beneffens de testateuren door mij pastoir
gevraegh

sijnde ofte sij conden scrijven hebben alle verclaert te

connen scrijven ende vervolgens dit instrument men

hunne eigen handen en naemen ondertekent

Henricus van Dessel, Johanna van de Ven

Adriaen Lenaerts als getuijghen, Cosmas Cnaeps als
getuijghen

Quod attestor Adr. Van Breugel
pastor in Arendonck

Huwelijken te Antwerpen Kathedraal O.L.Vr Noorden 1764-65-66 waarvan minstens één persoon afkomstig is van buiten de stad

Mariette Backs

Bij het inventariseren van de huwelijken die in Antwerpen in de kathedraal plaatsvonden kwam ik tot de bevinding dat er menig huwelijk gesloten werd tussen personen die niet in Antwerpen geboren zijn. De herkomst van deze personen is zeer verscheiden en gespreid over het ganse land en ver daarbuiten. Bij het samenstellen van een stamboom of een familiegeschiedenis worden we wel eens geconfronteerd met “verloren” of “onvindbare” voorouders of naamgenoten, en is het een grote moeilijkheid om precies te weten waar die persoon terecht gekomen is. Het klapperen van de huwelijken met personen van buiten Antwerpen, die daar huwden, kan een hulpmiddel zijn om ontbrekende schakels aan te vullen.

In deze publicatie beperk ik mij tot de huwelijken waarvan minstens één persoon afkomstig is van buiten de stad Antwerpen. Dit is het tiende vervolg.

(bron: arch.be)

Dionisius Aerts kerkelijk 02-02-1764	met	34 jaar/doop of herkomst te	Arendonk
Anna Maria Isabella Weirelijckhuijsen getuigen Jacobus Gelen - Philippus Van Weirelijckhuijsen		23 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
Joannes Baptista Marck kerkelijk 05-02-1764	met	55 jaar/doop of herkomst te	Rumst
Joanna Filips getuigen Cornelius Van den Wijngaert - Cornelius Filips		46jaar /doop of herkomst te	Breda
Joannes Baptista Peeters kerkelijk 04-03-1764	met	31 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen
Petronella De Bruijn getuigen Petrus Meurs - Cornelius De Bruijn		32 jaar /doop of herkomst te	St.Jacob Wilrijk
Judocus Van Ditteren kerkelijk 09-05-1764	met	23 jaar /doop of herkomst te	Emden in oost vrieslant
Anna Hazendonck getuigen Jacobus Geerts - Florentius Druon Chopin		25 jaar /doop of herkomst te	ex De grave
Jacobus Van Kempen kerkelijk 28-05-1764	met	31 jaar/doop of herkomst te	Vlodrop
Sophia De Crom getuigen Petrus Arnoldus Collon - Adrianus Ridder		31 jaar/doop of herkomst te	Breda
Joannes Vekemans kerkelijk 30-05-1764	met	38 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Elisabetha Josepha Van Pelt getuigen Petrus Josephus Van Pelt - Petrus Ambrosius Vekemans		22 jaar /doop of herkomst te	Turnhout
Adrianus Deckers kerkelijk 03-06-1764	met	30 jaar /doop of herkomst te	Gemert
Joanna Theresia Wippermans getuigen Franciscus Wippermans - Franciscus Van Immerseel		29 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd

Joannes Baptista Seldenslagh kerkelijk 03-06-1764 met	31 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen St.Walburga
Emerentiana Cop getuigen Franciscus Van den Bosch - Henricus Haenegraefs	28 jaar /doop of herkomst t	
Petrus Carolus Anthonij kerkelijk 08-06-1764 met	25 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid
Anna Maria Aerts getuigen Joannes Baptista Van Honste - Josephus Valentens	30 jaar /doop of herkomst te	Zundert
Joannes De Croon kerkelijk 11-06-1764 met	28 jaar /doop of herkomst te	Oirschot
Isabella Eustochia Wagenaers getuigen Albertus Jacobus Dirckx - Petrus Paulus Eijletters	34 jaar /doop of herkomst te	Zichem
Adrianus De Groen kerkelijk 12-06-1764 met	25 jaar /doop of herkomst te	Steenbergen
Maria Van Mille getuigen Florentius Druon Chopin - Adrianus Meeus	32 jaar /doop of herkomst te	Prinslant
Georgius Josephus Hebrant kerkelijk 12-06-1764 met	34 jaar /doop of herkomst te	Leuven St.Gertrudis
Theresia Josepha Criado getuigen Tobias Van der Veken - Joannes Du Pli	32 jaar /doop of herkomst te	Zichem
Jacobus Somers kerkelijk 17-06-1764 met	37 jaar /doop of herkomst te	Wilrijk
Elisabeth Dellen getuigen Joannes De Bie - Florentius Druon Chopin	40 jaar /doop of herkomst te	S'Gravenwezel
D. Joannes Putmans kerkelijk 20-06-1764 met	47 jaar /doop of herkomst te	Mol
Dlla Maria Catharina Vervlaessen getuigen Josephus Franciscus Putmans - R.D.Joannes Antonius De Wolf	37 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Livinus Heijvaert kerkelijk 24-06-1764 met	40 jaar /doop of herkomst te	Opwijk
Elisabetha Van Gool getuigen Joannes Franciscus Schoof - Carolus Heijvaert	26 jaar /doop of herkomst te	Brecht
Michael Buckens kerkelijk 02-07-1764 te Antwerpen	35 jaar /doop of herkomst te	Oirschot
Maria Carolina Isabella Schrawen getuigen Bartholomeus Buckens - Norbertus Van Luffen	29 jaar /doop of herkomst te	Potsdam
Michael Van Laer kerkelijk 03-07-1764 met	29 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Jacob
Joanna Maria Goemans getuigen Cornelius Van Laer - Joannes Baptista Van Laer	34 jaar /doop of herkomst te	Leuven St.Michaelis

Joannes Josephus Hurck kerkelijk 22-07-1764	met	28 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd Tienen
Maria Anna Schot getuigen Franciscus Alphonsus Van Hurck - Arnoldus Franciscus Van Hurck		26 jaar /doop of herkomst te	
Melchior Somers kerkelijk 31-07-1764	met	40 jaar /doop of herkomst te	Boechout
Maria Theresia Pauwels getuigen Adrianus Austreus - Cornelius Verschuren		39 jaar /doop of herkomst te	Poederle
Ferdinandus Josephus De Raedt kerkelijk 14-08-1764	met	23 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid Maaseik
Maria Ida De Craen getuigen Franciscus Josephus Petijn - Gaspar Verstrijden		32 jaar/doop of herkomst te	
Joannes Franciscus Sermenoeij kerkelijk 15-08-1764	met	46 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd Turnhout
Barbara Keuppens getuigen Joannes Franciscus Deglen - Henricus Janssens		32 jaar/doop of herkomst te	
Petrus Josephus Sermenoijs kerkelijk 15-08-1764	met	39 jaar/doop of herkomst te	Lier
Anna Maria Rombauts getuigen Petrus Josephus Van den Bosch - Gabriel Verhoeven		32 jaar/doop of herkomst te	Tielen
Fredericus Damen kerkelijk 02-09-1764	met	42 jaar/doop of herkomst te	Dordrecht
Machtildis Van Geel getuigen Joannes Quintinus Du Messi - Florentius Druon Chopin		50 jaar/doop of herkomst te	Dordrecht
Joannes Franciscus Van Hove kerkelijk 30-09-1764	met	29 jaar/doop of herkomst te	Duffel
Petronilla Van Hoof getuigen Cornelius Van den Wijngaert - Michael De Winter		34 jaar /doop of herkomst te	Nijlen
Micael De Poel kerkelijk 30-09-1764	met	26 jaar/doop of herkomst te	Brussel par.Capelle Rotselaar
Barbara Van Casteren getuigen Joannes Baptista De Ramé - Joannes Van Castere		28 jaar/doop of herkomst te	
Joannes Franciscus Eeckelaers kerkelijk 14-10-1764	met	43 jaar doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd Vorselaar
Elisabetha Weijers getuigen Joannes Baptista Peeters - Cornelius Pauwels		26 jaar/doop of herkomst te	
Joannes Cornet kerkelijk 21-10-1764	met	39 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd Turnhout
Adriana Lenaerts getuigen Petrus Bogaerts - Franciscus Lenaerts		24 jaar/doop of herkomst te	
Cornelius Josephus De Keijser		24 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen

kerkelijk 21-10-1764 Cornelia De Bruijn getuigen Jacobus Van Hoijlant - Joannes De Backer	met	35 jaar/doop of herkomst te	par.Nrd Goorle
Ludovicus Franciscus Verschuere kerkelijk 21-10-1764 Joanna Steijnen getuigen Petrus De Roij - Joannes Andreas Verschuere	met	36 jaar/doop of herkomst te 43 jaar/doop of herkomst te	Deurne Schoten
Cornelius Theijssens kerkelijk 03-11-1764 Maria Theresia Meeus getuigen Matthias Meeus - Petrus Josephus Knudden	met	36 jaar/doop of herkomst te 45 jaar/doop of herkomst te	Arendonk Gierle
Petrus Lenaerts kerkelijk 25-11-1764 Anna Maria Mertens getuigen Henricus De Hert - Petrus De Ceuster	met	40 jaar/doop of herkomst te 42 jaar/doop of herkomst te	Hoof (Hove) Mortsel
Josephus Thomas Geerts kerkelijk 27-11-1764 Lucia Heijligers getuigen Henricus Fassel - Joannes Van Persijn	met	40 jaar/doop of herkomst te 30 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd Weert
Christianus Heijndricx kerkelijk 28-11-1764 Gertrudis Elisabetha Fasel getuigen Petrus De Hert - Florentius Druon Chopin	met	42 jaar/doop of herkomst te 37 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Georgi Bree
Petrus Monsiauw kerkelijk 30-11-1764 Carolina Gersi getuigen Jaspas Waron - Serevatus Waron	met	54 jaar/doop of herkomst te 44 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid S'Hertogenbosch
David Franciscus Verrept kerkelijk 03-01-1765 Maria Petronilla Verhaert info alias Goetseel getuigen Franciscus Van Lievendaal - Franciscus Josephus Parckmans	met	33 jaar/doop of herkomst te 50 jaar/doop of herkomst te	Rumst Hoogstraten
Adrianus Struijf kerkelijk 07-01-1765 Isabella Jacobs getuigen Franciscus Sammels - Laurentius Asselbergh	met	24 jaar /doop of herkomst te 28 jaar/doop of herkomst te	Niel Antwerpen par.Nrd
Joannes Baptista Josephus De Witte kerkelijk 07-01-1765 Barbara Van Berghen getuigen Dnus Franciscus Adriaenssens - Jacobus Van Laer	met	35 jaar/doop of herkomst te 33 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid Mechelen Rumoldi
Petrus Pen		46 jaar/doop of herkomst te	Duffel

kerkelijk 08-01-1765	met	41 jaar/doop of herkomst te	Beersel
Catharina Op de Beeck			
getuigen Thomas Joosen - Joannes Rappellie			
Petrus Balthazar Boom		33 jaar/doop of herkomst te	Hoogstraten
kerkelijk 22-01-1765	met		
Maria Josepha Fourtbergh		25 jaar/doop of herkomst te	Wortel
getuigen Petrus Lauwen - Joannes Baptista Beumans			
Ludovicus Vaes		40 jaar/doop of herkomst te	Brussel
kerkelijk 29-01-1765	met		par.Capelle
Maria Josepha Martenasij		30 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
getuigen Petrus Franciscus Martenasij - Stephanus Vaes			par.Zuid
Josephus Antonius Vijgh		37 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
kerkelijk 05-02-1765	met		par.Nrd
Isabella Govaerts		38 jaar/doop of herkomst te	Dessel
getuigen Melchior Vijgh - Florentius Druon Chopin			
Guilielmus De Vos		29 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
kerkelijk 10-02-1765	met		St.Walburga
Barbara Goelen		39 of 19 jaar /doop of herkomst te	Dessel
getuigen Joannes De Vos - Reijnerus Hennebreucker			
Judocus Molle		25 jaar/doop of herkomst te	Cluijsen in flandria
kerkelijk 14-02-1765	met		(Kluizen)
Aldegondis Van Hautem		30 jaar/doop of herkomst te	Eindhoven
getuigen Franciscus Van Mol - Joannes Baptista Coseijn			
Joannes Baptista Verschelden		40 jaar/doop of herkomst te	Lokeren
kerkelijk 24-02-1765	met		
Maria Jacoba Bernaert		30 jaar/doop of herkomst te	Lokeren
getuigen Petrus Geeraerts - Petrus Lijnsens			
Joannes Baptista Adriaenssens		48 jaar/doop of herkomst te	Ekeren
kerkelijk 15-04-1765	met		
Anna Cornelia Janssens		20 jaar/doop of herkomst te	Ettenhoven
getuigen Jacobus Janssens - Arnoldus Bours			
Jacobus Sannes		27 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
kerkelijk 15-04-1765	met		par.Nrd
Maria Moonen		28 jaar/doop of herkomst te	Breda
getuigen Petrus Sannes - Theodorus Van Bael			
Josephus De Greef		24 jaar/doop of herkomst te	Ammersode
kerkelijk 16-04-1765	met		
Elisabetha Adriaens		36 jaar/doop of herkomst te	Bladen
getuigen Jacobus Heuninckx - Florentius Joannes Van den Kiboom			
Guilielmus Van den Bemde		44 jaar/doop of herkomst te	Niel

kerkelijk 28-04-1765	met	32 jaar/doop of herkomst te	Zoersel
Elisabetha Verwilt getuigen Joannes Verwilt - Petrus Marcelis			
Andreas Petrus Deelen kerkelijk 01-05-1765	met	29 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Cornelia Lathouwers getuigen Joannes Baptista Franceschine - Jacobus Franciscus Van der Velden		23 jaar/doop of herkomst te	Westmalle
Bernardus Simons kerkelijk 07-05-1765	met	28 jaar/doop of herkomst te	Lokeren
Maria Alberetina Rogge getuigen Petrus Geeraerts - Jacobus Bodelloij		26 jaar/doop of herkomst te	Lokeren
Philippus Daems kerkelijk 13-05-1765	met	70 jaar/doop of herkomst te	Fortilegio Margareta sui in Haesdonck
Elisabetha Werts getuigen Florentius Druon Chopin - Egidius Aertsens		37 jaar/doop of herkomst te	Simpelveld
Jacobus Henricus Lammot kerkelijk 21-05-1765	met	36 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Walburga
Maria Theresia Rochus getuigen Jacobus Lammot - Jacobus Van Laer		26 jaar/doop of herkomst te	Westerlo
Adrianus De Rae kerkelijk 25-05-1765	met	52 jaar /doop of herkomst te	Waarloos
Anna De Ridder getuigen Joannes De Ridder - Petrus Possemiers		44 jaar/doop of herkomst te	Hoboken
Christianus Domen kerkelijk 28-05-1765	met	26 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Georgi
Petronilla Rommens getuigen Martinus Rom - Abraham Franciscus Gellemaers		31 jaar/doop of herkomst te	Rumst
Henricus Wuijts kerkelijk 02-06-1765	met	46 jaar/doop of herkomst te	Hoolen (Olen)
Henderina Dorothea Van Runt getuigen Franciscus De Weert - Petrus De Hert		36 jaar/doop of herkomst te	Boxtel
Petrus Josephus Van Koetsom kerkelijk 07-06-1765	met	23 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Maria Catharina Smolders getuigen Gaspar Main - Hubertus Van Eupen		25 jaar/doop of herkomst te	Boxtel
Joannes Franciscus Van Laer kerkelijk 09-06-1765	met	46 jaar/doop of herkomst te	Beerse
Adriana Wouters getuigen Joannes Druijts - Petrus Van Laer		35 jaar/doop of herkomst te	Beerse
Martinus Rom kerkelijk 10-06-1765	met	50 jaar/doop of herkomst te	Wilrijk

Elisabeth Albers getuigen Nicolaus Camerlinckx - Franciscus Van Bomberghen	31 jaar/doop of herkomst te	de grave
Theodorus Wijnant Stallenbergh kerkelijk 19-06-1765 met	26 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Georgi
Maria Josepha Aubrelis getuigen Wijnant Stallenbergh - Franciscus Josephus Marchelli – Laurentius Druon Chopin	25 jaar/doop of herkomst te	Namen St.Maria
Joannes Van den Bemde kerkelijk 25-06-1765 met	21 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Willibrordi
Barbara Meeus getuigen Mattheus Vermeulen - Eligius Josephus Neijns	27 jaar/doop of herkomst te	Oostham
Antonius Leemans kerkelijk 30-06-1765 met	34 jaar/doop of herkomst te	Eppegem
Joanna Langhman getuigen Cornelius Janssens - Joannes Baptista Berrevoets	32 jaar/doop of herkomst te	Kapellen
Melchior Lauwers kerkelijk 01-07-1765 met	63 jaar/doop of herkomst te	Hemiksem
Anna Boons getuigen Franciscus Blommaerts - Joannes De Vluyen	33 jaar/doop of herkomst te	Wuustwezel
Henricus Adrianus Van den Brande kerkelijk 22-07-1765 met	36 jaar/doop of herkomst te	Tongerlo
Anna Josepha Crawlillon getuigen Petrus Paulus Verbist - Josephus Snijers	26 jaar/doop of herkomst te	Brussel par.Capella
Joannes Baptista Van Werelijckhuijsen kerkelijk 28-07-1765 met	42 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Jacob
Catharina Geijsels getuigen Franciscus Tweelinckx - Norbertus Heijs	25 jaar/doop of herkomst te	Boechout
Petrus Van Steensel kerkelijk 04-08-1765 met	35 jaar/doop of herkomst te	Turnhout
Anna Maria Van Doren getuigen Corfnelius Quirens - Adrianus Verhulst	37 jaar/doop of herkomst te	Ravels
Guilielmus Huijgens kerkelijk 12-08-1765 met	24 jaar/doop of herkomst te	Lier
Maria Anna Coppé getuigen Adrianus De Kepper - Joannes Van den Bulck	26 jaar/doop of herkomst te	Herenthout
Christianus Abts kerkelijk 20-08-1765 met	23 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen St.Jacob
Joanna Margarite Lenders getuigen Jacobus Bust - Franciscus Abts	33 jaar/doop of herkomst te	Sittard
Adrianus De Raedt kerkelijk 20-08-1765 met	34 jaar/doop of herkomst te	Deurne
Maria Catharina Van Dael	36 jaa/doop of herkomst te	Antwerpen

getuigen Cornelius De Ruijter - Cornelius Geeraerts			St.Georgi
Petrus Vaes kerkelijk 22-08-1765	met	33 jaar /doop of herkomst te	Wasbeeck
Dijmpna Hermans getuigen Hubertus Janssens - Florin Druon Chopin		32 jaar/doop of herkomst te	Geel
Joannes Baptista Goijvaerts kerkelijk 25-08-1765	met	42 jaar/doop of herkomst te	Lier
Aldegundis Peeters getuigen Petrus Jacobus Bauclercq - Willebrordus Simon Verheijen		28 jaar/doop of herkomst te	Wertensis(Weert)
Matthias Martinus Dooremans kerkelijk 03-09-1765	met	30 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
Anna Maria Van Holte getuigen Franciscus Petrus Van Turnenhout - Franciscus Xaverius Dooremans		26 jaar/doop of herkomst te	Cath.par.Zuid Boeckxmeir (Boxmeer)
Henricus Franciscus Josephus De Cort kerkelijk 13-09-1765	met	22 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid
Maria Francisca Deodata Noël getuigen Carolus Neël - Petrus Bellens		28 jaar/doop of herkomst te	Namen BMV
Augustinus Moerinx kerkelijk 16-09-1765	met	24 jaar /doop of herkomst te	Rozendaal
Anna Maria Elisabetha Kivits getuigen Arnoldus Kivits - Joannes Moerinx		34 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Petrus Bickx kerkelijk 29-09-1765	met	25 jaar/doop of herkomst te	Helmond
Helena Steeghmans getuigen Jaspar Mertens - Christophorus Strijckers		31 jaar/doop of herkomst te	Stokhem
Petrus Josephus Saeijs kerkelijk 06-10-1765	met	28 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Andries
Catharina De Bie getuigen Petrus Saeijs - Florentius Druon Chopin		30 jaar/doop of herkomst te	Wortel
Franciscus De Croes kerkelijk 11-10-1765	met	22 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid
Anna Maria Jeinen getuigen Franciscus Ferdinandus De Croes - Ludovicus Muijinckx		24 jaar/doop of herkomst te	Mosaci (Maaseik?)
Norbertus Jacobus Vaes kerkelijk 15-10-1765	met	28 jaar/doop of herkomst te	Arendonk
Maria Elisabetha Theeus getuigen Joannes Gouffin - Joannes Theeus		23 jaar/doop of herkomst te	Retie
Guilielmus Covens kerkelijk 27-10-1765	met	27 jaar /doop of herkomst te	Antwerpen St.Georgi
Joanna Buijens getuigen Petrus Annas - Florentius Druon Chopin		25 jaar/doop of herkomst te	Rozendaal

Cornelius De Bruijn kerkelijk 28-10-1765	met	33 jaar/doop of herkomst te	Brecht
Paulina Van Boeijmeer getuigen Petrus Van Ham - Lenardus De Bruijn		30 jaar/doop of herkomst te	Chaam
Petrus Maximilianus Eerens kerkelijk 10-12-1765	met	24 jaar/doop of herkomst te	Haga (Den Haag?)
Teresia Helena Le Bot getuigen Simon Le Bot - Carolus Le Bot		24 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen. par.Nrd
Petrus Deckers kerkelijk 07-01-1766	met	33 jaar/doop of herkomst te	Essen
Maria Elisabetha Goossens getuigen Adrianus Ivens - Guilielmus Van Kerckhoven		32 jaar/doop of herkomst te	Kastel
Franciscus Moos kerkelijk 07-01-1766	met	38 jaar/doop of herkomst te	Borgloon
Joanna Maria Tilemans getuigen Egidius Josephus Melchior De Winter - Joannes Franciscus Van Veltem		41 jaar/doop of herkomst te	Gierle
Gerardus Franciscus Nelessen kerkelijk 07-01-1766	met	27 jaar/doop of herkomst te	Aquisgranen (Aken) St.Foilani
Catharina Elisabetha Van Haelen getuigen Petrus Josephus Bellens - Florentius Druon Chopin		24 jaar/doop of herkomst te	Brussel Michaelis en Gudula
Cornelius De Backer kerkelijk 12-01-1766	met	31 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Petronella Van Hooff getuigen Petrus Van Hole - Arnoldus Hulseleir		32 jaar/doop of herkomst te	Mechelen St.Cath.
Martinus Van Loock kerkelijk 12-01-1766	met	23 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid
Maria Elisabetha Willems getuigen Egidius Boeij - Antonius Main		29 jaar/doop of herkomst te	Tienen
Arnoldus Hoeckx kerkelijk 02-02-1766 te Antwerpen		32 jaar/doop of herkomst te	Bladel
Catharina Fabri getuigen Jacobus Janssens - Joannes Baptista Tijssens		39 jaar/doop of herkomst te	Bladel
Joannes Baptista Mertens kerkelijk 02-02-1766	met	39 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Anna Maria Van Dijck getuigen Petrus Van Dijck - Dominicus Josephus Mertens		34 jaar/doop of herkomst te	Nijlen
Emmanuel Felix De Cock kerkelijk 03-02-1766	met	42 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Anna Lucia Lauwen getuigen Guilielùmus Matia De Cock - Joannes Josephus Benignus de Cock		48 jaar/doop of herkomst te	Deurne

Sebastianus Steijlen kerkelijk 09-02-1766	met	24 jaar/doop of herkomst te	Thenis
Dijmphna De Vocht getuigen Jacobus Bodelloij - Cornelius Droogenbroeck		27 jaar/doop of herkomst te	Arendonk
Petrus Gijsselen kerkelijk 10-02-1766	met	35 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
Maria Cecilia Pennenburg getuigen Bernardus Pennenburg - Cornelius Gijsselen		25 jaar/doop of herkomst te	par.Nrd Balewijk
Josephus Dominicus Van Haecken kerkelijk 09-03-1766	met	41 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
Isabella Sterckens getuigen Joannes Franciscus Eugenius Van den Nieuwenhuijsen – Franciscus Hallaert		25 jaar/doop of herkomst te	par.Zuid Meer
Joannes Guilielmus Steenlet kerkelijk 02-04-1766	met	32 jaar/doop of herkomst te	Pellen
Maria Elisabetha Schats getuigen Egidius Renaerd - Michael Meulemaekers		52 jaar/doop of herkomst te	Halen
Joannes Baptista Herri kerkelijk 07-04-1766	met	24 jaar/doop of herkomst te	Brussel
Joanna Catharina Pelckmans getuigen Petrus Joannes Witdoeck - Joannes Baptista Pelckmans		31 jaar/doop of herkomst te	par.Capella Turnhout
Joannes Franciscus Berckmans kerkelijk 08-04-1766	met	38 jaar/doop of herkomst te	Waarloos
Anna Maria Vermeiren getuigen Petrus Vermeiren - David Franciscus Verrept		40 jaar/doop of herkomst te	Berchem
Guilielmus Deteren kerkelijk 08-04-1766	met	28 jaar/doop of herkomst te	Sittard
Maria Elisabetha Willems getuigen Remerius GThompas Tissen - Christianus Brouwers		26 jaar/doop of herkomst te	Sittard
Joannes Seijtmans kerkelijk 08-04-1766	met	36 jaar/doop of herkomst te	Hasselt
Joanna Gertrudis Timmermans getuigen Henricus Basteijns - Nicolaus Bries		37 jaar/doop of herkomst te	Boxel
Petrus Joannes Stevens kerkelijk 10-04-1766	met	30 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen
Helena Keijzers getuigen Ignatius Franciscus Dejuzaine - Joannes Baptista Stevens		31 jaar/doop of herkomst te	par.Zuid Hoogstraten
Gaspar Gijssels kerkelijk 22-04-1766	met	43 jaar/doop of herkomst te	s'Gravenwezel
Petronilla Pennenburg getuigen Henricus Gijssels - Petrus Gijssels		36 jaar/doop of herkomst te	Waalwijk

Livinus Wante kerkelijk 08-05-1766	met	30 jaar/doop of herkomst te	Lokeren
Judoca Roels getuigen Petrus Geeraerts - Augustinus De Lanen		24 jaar/doop of herkomst te	Lokeren
Willebrordus Simon Verheijen kerkelijk 11-05-1766	met	28 jaar/doop of herkomst te	Rijkevorsel
Elisabetha Kroes getuigen Petrus Joannes Coreblom - Joannes Franciscus Michielsens		26 jaar/doop of herkomst te	Hoogstraten
Joannes(Baptista) Bastijns-Basteijns kerkelijk 20-05-1766	met	57 jaar/doop of herkomst te	Sint-Pieters-Rode
Maria Elisabetha Hendrickx getuigen R.D.Joannes Van Roest - Antonius Van Roest		33 jaar/doop of herkomst te	Mechelen St.Rumoldi
Jacobus Kennes kerkelijk 09-06-1766	met	32 jaar/doop of herkomst te	Reet
Maria Catharina Claes getuigen Antonius Verhulst - Joannes De Croon		24 jaar/doop of herkomst te	Zichem
Adrianus Lauwers kerkelijk 11-06-1766	met	31 jaar/doop of herkomst te	Berchem
Anna Boons getuigen Georgius Lauwers - Ferdinandus Joannes Lauwers info 2 ^{de} en 3 ^{de} graad verwantschap		34 jaar/doop of herkomst te	Wuustwezel
Joannes Carolus Wildiers kerkelijk 24-06-1766	met	30 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Jacob
Maria Catharina Nijs getuigen Melchior Vel - Joannes Franciscus Wildiers		29 jaar/doop of herkomst te	Meerhout
Thomas Eijkens kerkelijk 29-06-1766	met	35 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Maria Magdalena Luijts getuigen Henricus Claes - Petrus Jacobus Brijs		37 jaar/doop of herkomst te	Kastel
Antonius Tak kerkelijk 23-07-1766	met	36 jaar/doop of herkomst te	Bergen-op-Zoom
Maria Anna Jacoba Van Bogaert getuigen Adrianus Meeus - Florentius Druon Chopin		28 jaar/doop of herkomst te	Hulst
Antonius Jansens kerkelijk 09-08-1766	met	35 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Georgi
Anna Juditha Darmstetterin getuigen R.pater Joannes Alberts - Laurentius Druon Chopin		29 jaar/doop of herkomst te	Leipzig
Philippus Jacobus Gevaerts kerkelijk 10-08-1766	met	25 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Zuid
Maria Clara Wijnen getuigen Bartholomeus Jacobus Renteurs - Henricus Josephus Deckers		26 jaar/doop of herkomst te	Maaseik

Gaspar Lautens kerkelijk 21-08-1766	met	56 jaar/doop of herkomst te	Mechelen St.Rumoldi Berlaar
Theresia Verheijden getuigen Joannes Guilielmus Van Camp - Florentius Druon Chopin		47 jaar/doop of herkomst te	
Petrus Feijen kerkelijk 07-09-1766	met	34 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen St.Willebrordi Sint-Niklaas
Joanna Petronella Van Dorselaer getuigen Joannes Feijen - Henricus Feijen		26 jaar/doop of herkomst te	
Egidius Amelinx kerkelijk 21-09-1766	met	32 jaar/doop of herkomst te	Hoepertingen
Maria Anna Wouters getuigen Guilielmus Wouters - Florentius Druon Chopin		34 jaar/doop of herkomst te	Lille
Joannes Lots kerkelijk 24-09-1766	met	24 jaar/doop of herkomst te	Breda
Adriana Christianen getuigen Franciscus Fransens - Petrus Schram		26 jaar/doop of herkomst te	Princenhagen
Josephus Henricus Walckers kerkelijk 28-09-1766	met	22 jaar/doop of herkomst te	Roermond
Joanna Carolina Hendrix getuigen Thomas Hendrix - Everardus Moers		24 jaar/doop of herkomst te	Antwerpen par.Nrd
Cornelius Dieltiens kerkelijk 13-10-1766		50 jaar/doop of herkomst te	Schoten
Cornelia De Coninck getuigen Cornelius Wouters - Philippus Cockelet		34 jaar/doop of herkomst te	Wortel
Georgius Christianus Arbo kerkelijk 21-10-1766	met	38 jaar/doop of herkomst te	Holstein
Maria Gertrudis Flem getuigen Josephus Henricus Hermans - Joannes Sparmaking		27 jaar/doop of herkomst te	Sittard
Adrianus De Backer kerkelijk 02-11-1766	met	37 jaar/doop of herkomst te	Grobbendonk
Elisabetha Voets getuigen Petrus De Backer - Cornelius Petrus Voets		60 jaar/doop of herkomst te	Bouwel
Jacobus De Vos kerkelijk 23-11-1766	met	37 jaar/doop of herkomst te	Boechout
Maria Van Kranendonck getuigen Michael Van Bouwel - Ludovicus Franciscus Verschuren		41 jaar/doop of herkomst te	Gorcom(Gorinchem)

Colofon

De Kempense Genealoog is het digitale tijdschrift van Familiekunde Vlaanderen - Regio Kempen vzw.
De uitgave verschijnt driemaandelijks in de maanden maart, juni, september en december.

Richtlijnen voor artikels

Zie de website van FV-Kempen:

Hoe kan u ons helpen? [De Kempense Genealoog](#).

Redactie van het tijdschrift

Victor Bertels, Patrick De Maesschalck,
Ludo Lathouwers, Ludo Proost

Verantwoordelijke voor de verzending

Contacteer secretaris@fv-kempen.be

Verantwoordelijke uitgever

Victor Bertels

Artikels: overname en verwijzing

Voor overname van artikels neem contact op met de auteur of met verantwoordelijke uitgever. We stellen het op prijs dat u bij overname of verwijzing de auteur, titel en ons tijdschrift als bron vermeldt.

Web

[Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen](#)

Regio Kempen op [Facebook](#)

Maatschappelijke gegevens

Naam

Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen v.z.w.

Zetel Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle

Ondernemingsnummer - 0877 340 650

Rechtspersonenregister - Antwerpen

Bankrekening - BE94 7350 4976 3614

Alle **correspondentie** voor de vereniging sturen naar de secretaris@fv-kempen.be

Bestuur van de vereniging

Voorzitter

Marc Van den Cloot

Ondervoorzitter

Frans Renaerts

Secretaris

Patrick De Maesschalck

Penningmeester

Victor Bertels

Bestuursleden

Mariette Backs, Maria De Bie, Gerard Keysers,
Ludo Lathouwers, Theo Peeters, Ludo Proost,
Andre Sannen, Herman Van de Leur

Zie de website van FV-Kempen:

[Bestuur en contacten](#).

Erevoorzitter

Eugeen Van Autenboer (†)

Erebestuurslid

Florent Bosch (†)

Ereleden

Elisa Nijs (†), Jos Van Breen (†),
Gilbert De Lille (†)
